

## 4. OBIECTIVE NATIONALE SI JUDETENE

4. OBIECTIVE NATIONALE SI JUDETENE	2
4.1. Rezumat	2
4.2. Obiectivele naționale în domeniul apei și apei uzate	2
4.2.1. Stadiul atingerii principalelor cerințe din Directivei – Apa	4
4.2.1.1 Responsabilități conform Directivei	5
4.2.1.2. Implementarea Planului din Directiva	5
4.2.1.3. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 6.1 referitoare la sectorul apă	10
4.2.2. Stadiul atingerii principalelor cerințe din Directivei – Apa Uzată	11
4.2.2.1 Responsabilități conform Directivei	12
4.2.2.2. Implementarea Planului de implementare	12
4.2.3. Resursele de apă	20
4.2.4. Situația apelor uzate	22
4.2.5. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă	24
4.2.6. Calitatea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare	26
4.2.7. Gestionarea nămolului provenit de la epurarea apelor uzate orășenești	26
4.2.8. Utilitățile de apă și apă uzată în zona rurală	26
4.2.9. Unități de management al apelor. Regionalizarea serviciilor de apă	27
4.2.9.1. Cadrul Legal	27
4.2.9.2 Fundamentarea regionalizării sistemelor de apă	27
4.2.9.3 Dezvoltarea regionalizării sistemelor de apă	28
4.3. Corelarea obiectivelor strategice naționale și europene din domeniile apă și apă uzată	29
4.3.1. Calitatea apei destinate consumului uman	29
4.3.2. Caracteristicile apei de suprafață utilizate la obținerea apei potabile	30
4.3.3. Prescripții referitoare la evacuarile apelor uzate urbane	30
4.4. Obiective în sectorul apei și apei uzate în județul Vrancea	31
4.4.1. Prezentarea situației existente	31
4.4.2. Obiectivele Prioritare	31
4.4.3. Investițiile necesare pentru infrastructura de canalizare	32
4.4.4. Investițiile necesare pentru realizarea infrastructura alimentare cu apă	32
4.5. Concluzii	33

### Tabele

Tabel 1 Utilizarea resurselor de apă în 2004.....	21
Tabel 2 Număr total de aglomerări umane la nivel național.....	23
Tabel 3 Evoluția rețelei de canalizare la nivel național până în 2005 .....	24
Tabel 4 Indicatori în sectorul de apă la nivelul statelor UE, în anul 2002.....	25
Tabel 5 Distribuția grupurilor de așezări în cadrul județului în termeni de echivalent populație .....	32
Tabel 6 Valoarea de investiție totală canalizare.....	32
Tabel 7 Valoarea de investiție apă .....	33

### Figuri

Figură 1 Ponderea populației deservite cu servicii alimentare cu apă.....	25
---	----

## **4. OBIECTIVE NATIONALE SI JUDETENE**

### **4.1. Rezumat**

În calitate de țară membră a Uniunii Europene, România este obligată să își îmbunătățească calitatea factorilor de mediu și să îndeplinească cerințele Acquis-ului european. În domeniul Infrastructurii de mediu și protecției mediului, prin Tratatul de Aderare la UE, România și-a asumat îndeplinirea unor obligații privind implementarea acquis-ului european de mediu. Coroborat cu aceste angajamente, îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și concomitent a standardelor de mediu, reprezintă, în continuare, obiectivul principal în domeniul protecției mediului. Astfel, se urmărește reducerea diferenței dintre infrastructura de mediu care există între România și UE, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. În acest scop, România a adoptat o serie de Planuri și Programe de acțiune atât la nivel național cât și regional, toate în concordanță cu Documentul de Poziție al României: Tratatul de Aderare, Capitolul 22.

Cele mai importante documente sunt: Planul de Dezvoltare Națională, Cadrul Național Strategic de Referință pentru perioada de programare 2007-2013, și Programul Operațional Sectorial de Mediu, Acordul de Parteneriat din 2014 și draftul Programului Operațional Infrastructura Mare pentru 2014 - 2020

De asemenea la nivel regional s-au elaborat Planuri Locale pentru Protecția Mediului (PLAM), iar la nivel local toți agenții economici au fost obligați să elaboreze și să aprobe planuri de conformare.

Directivile UE au fost adoptate, în proporție de 99% cu unele derogări la implementare (ne referim la Directiva 91/271/CEE și 98/83/CE).

Anexele acestui capitol cuprind și lista reglementărilor în domeniu.

### **4.2. Obiectivele naționale în domeniul apei și apei uzate**

Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile a elaborat Programul Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu) în concordanță cu Liniile directoare ale Strategiei Comunitare, Planului de Dezvoltare Națională (PND), și Cadrului Național Strategic de Referință (CNSR) pentru Perioada de Programare 2007-2013.

Pentru perioada de programare 2014 – 2020, Ministerul Fondurilor Europene, în calitate de titular pentru Programul Operațional Infrastructura Mare 2014-2020, a făcut public prima versiune a Programului Operațional Infrastructura Mare, pentru care s-a declanșat etapa de încadrare, pentru a se decide dacă se supune evaluării strategice de mediu conform H.G. nr.1076/2004. Unul din obiectivele tematice acoperite de acest program operațional este „Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor”. Conform obligațiilor ce revin României în calitate de stat membru, precum și termenelor asumate prin Tratatul de Aderare, autoritățile naționale trebuie să asigure epurarea apelor uzate urbane în aglomerările cu peste 10.000 l.e. până la 22 decembrie 2015 și colectarea și epurarea apelor uzate urbane în aglomerările cu peste 2000 de locuitori echivalenți până la 22 decembrie 2018.

Totodată, România trebuie să asigure conformarea cu Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, prin care se impune asigurarea calității apei distribuite în sisteme centralizate, cu termen de conformare 22 decembrie 2015.

Prin POIM se va continua politica de regionalizare în sectorul de apă și apă uzată, demarată prin programele de finanțare anterioare și consolidată prin POS Mediu 2007-2013, având ca obiectiv crearea și dezvoltarea unor companii performante în sectorul de apă, care să poată implementa nu numai finanțarea UE, cât și să preia funcționarea facilităților din aglomerările învecinate.

Principalele deficiențe abordate prin POIM în domeniul mediului, se referă, în primul rând, la furnizarea unor servicii publice de bază la standarde europene, în acord cu reglementările în vigoare, luând în considerare promovarea de investiții cu rol în utilizarea eficientă a resurselor naturale limitate, precum și în protejarea elementelor mediului natural, cu impact asupra sănătății oamenilor și calității ambientale.

Până la ora actuală, investițiile preconizate pentru perioada 2014-2020 vor continua proiectele orientate spre implementare a acquis-ului comunitar în domeniul apei și apei uzate, prin continuarea procesului de regionalizare a managementului în acest sector, precum și cel al managementului deșeurilor. Adicional, va continua procesul de elaborare și implementare a planurilor de management – seturi de acțiuni pentru

ariile naturale protejate și siturile Natura 2000, precum și cel de decontaminare a siturilor industriale poluate istoric.

Programul Operațional Infrastructură Mare continuă programele de dezvoltare a infrastructurii de mediu la nivel național care au fost inițiate în cadrul asistenței de pre-aderare, în particular PHARE și ISPA și continuate prin POS Mediu..

Implementarea programului este responsabilitatea Ministerului Fondurilor Europene. Conform Tratatului de Aderare, României i-au fost acordate perioade de tranziție pentru a fi în concordanță cu standardul de colectare, epurare și deversare a apei reziduale – până în 2015 pentru un număr de 263 aglomerări urbane cu mai mult de 10.000 de locuitori și până în 2018 în 2.346 aglomerări urbane între 2.000 și 10.000 de locuitori.

Perioadele de tranziție au fost agreate și pentru a fi în concordanță cu Directiva 98/83/UE pentru calitatea apei potabile până în 2015.

Mai mult, în urma negocierilor pentru aderare, întreg teritoriul României este declarat ca o zonă sensibilă, însemnând că toate aglomerările urbane cu mai mult de 10.000 de locuitori ar trebui să fie echipate cu stații de epurare a apei uzate asigurând un nivel avansat de epurare.

De asemenea, s-au obținut derogări la transpunerea următoarelor directive:

- Directiva nr. 91/271/EC privind epurarea apelor uzate urbane, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 15 ani, până în anul 2022.
- Directiva nr. 98/83/EC privind calitatea apei destinate consumului uman, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 15 ani, până în anul 2022.
- Directiva nr. 76/464/EEC privind descărcarea substanțelor periculoase (și a celor 7 directive fiice), pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 8 ani, până în anul 2015.
- Directiva nr. 91/676/EEC privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, pentru care se solicită o perioadă de tranziție de 7 ani, până în anul 2014.

**Implementarea Directivei 91/271/CEE (transpusă în legislația românească prin HG nr. 188/2002 și amendată prin H.G. nr. 352/2005 și nr. 210/2007):**

Prin derogare de la dispozițiile articolelor 3, 4 și 5 alineatul (2) din Directiva 91/271/CEE, cerințele privind sistemele de colectare și epurare a apelor urbane uzate nu se aplică în întregime pe teritoriul României până la 31 decembrie 2018, în conformitate cu următoarele obiective intermediare:

- la 31 decembrie 2013, conformarea cu dispozițiile articolului 3 din directiva trebuie realizată în (colectarea apelor uzate) aglomerările urbane cu un echivalent-locuitor mai mare de 10.000 (aprox 263 de aglomerări, reprezentând 61,9% din încărcarea biodegradabilă totală);
- la 31 decembrie 2015, conformarea cu dispozițiile articolului 5 alineatul (2) din directiva (epurarea apelor uzate) trebuie realizată în aglomerările urbane cu un echivalent-locuitor mai mare de 10.000 (aprox 263 de aglomerări, reprezentând 61,9% din încărcarea biodegradabilă totală).
- Până pe 31 decembrie 2018, alinierea la Directiva No 91/271/EEC (Directiva de tratare a apelor uzate urbane) va fi atinsă în 2346 de aglomerări cu mai puțin de 10.000 PE reprezentând 38,1% din încărcarea biodegradabilă.

**Implementarea Directivei 98/83/CE (transpusă în legislația românească prin Legea nr. 458/2002 amendată de 311/2004)**

Prin derogare de la dispozițiile articolelor 5 alineatul (2) și 8, precum și ale anexei I partile B și C la Directiva 98/83/CE, valorile stabilite pentru următorii parametri nu se aplică în întregime pe teritoriul României în condițiile stabilite mai jos:

- până la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate în aglomerările urbane cu mai puțin de 10.000 de locuitori;
- până la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate și turbiditate în aglomerările urbane cuprinzând între 10.000 și 100.000 de locuitori;

- până la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate, amoniu, aluminiu, pesticide, fier și mangan în aglomerările urbane cu peste 100.000 de locuitori;
- până la 31 decembrie 2015, pentru amoniu, nitrați, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide în aglomerările urbane cu mai puțin de 10.000 de locuitori;
- până la 31 decembrie 2015, pentru amoniu, nitrați, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan în aglomerările urbane cuprinzând între 10.000 și 100.000 de locuitori.

România este obligată să asigure conformarea cu cerințele directivei, cu respectarea obiectivelor intermediare prezentate în tabelul de mai jos:

**Tabel 4.2.1 Localități care se conformează la 31 decembrie 2006**

Populație racordată	Total localități	Oxidabilitate %	Amoniu %	Nitrați %	Turbiditate %	Aluminiu %	Fier %	Cadmiu, plumb %	Pesticide %	Mangan %
<10 000	1 774	98,4	99	95,3	99,3	99,7	99,2	99,9	99,9	100
10 000 - 100 000	111	73	59,5	93,7	87	83,8	78,4	98,2	93,4	96,4
100 001 - 200 000	14	85,7	92,9	100	100	92,9	100	100	78,6	92,9
>200 000	9	77,8	100	100	100	88,9	88,9	100	88,9	88,9
<b>TOTAL</b>	<b>1908</b>	<b>96,7</b>	<b>96,7</b>	<b>95,2</b>	<b>98,64</b>	<b>98,64</b>	<b>97,9</b>	<b>99,8</b>	<b>99,4</b>	<b>99,7</b>

Sursa: Tratat de aderare România - Uniunea Europeană, 25 aprilie 2005

**Tabel 4.2.2 Localități care se conformează până la sfârșitul anului 2010**

Populație racordată	Total localități	Oxidabilitate %	Amoniu %	Nitrați %	Turbiditate %	Aluminiu %	Fier %	Cadmiu, plumb %	Pesticide %	Mangan %
<10 000	1 774	100	99,5	97,7	99,7	99,7	99,3	99,9	99,9	100
10 000 - 100 000	111	100	80,2	97,3	100	94,6	90	98,2	96,4	96,4
100 001 - 200 000	14	100	100	100	100	100	100	100	100	100
>200 000	9	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<b>TOTAL</b>	<b>1908</b>	<b>100</b>	<b>98,32</b>	<b>97,7</b>	<b>99,7</b>	<b>99,4</b>	<b>98,7</b>	<b>99,8</b>	<b>99,7</b>	<b>99,7</b>

Sursa: Tratat de aderare România - Uniunea Europeană, 25 aprilie 2005

#### 4.2.1. Stadiul atingerii principalelor cerințe din Directivei – Apă

Următorul text este extras direct din Planul de Implementare pentru Directiva 98/83/EEC asupra calității apei menite pentru consumul uman.

1. *Obligația de a stabili parametrii de calitate pentru apă menită pentru consumul uman și stabilirea valorilor pentru parametrii relevanți (Articolul 2-5);*
2. *Obligația de a determina aceste puncte (locatii) pentru conformare (Art. 6) unde calitatea apei va fi necesară pentru a îndeplini valorile parametrilor stabiliți în concordanță cu Art. 5;*
3. *Obligația de a asigura regulat, la nivel național monitorizarea calității apei menite pentru consumul uman (Art. 7) și informarea adecvată și actualizată a consumatorilor (Art. 13) inclusiv publicarea regulată a rapoartelor și înaintarea lor către Comisie.*
4. *Obligația de a asigura ca toate acțiunile de remediere sunt luate în scopul readucerii calității apei menite pentru consumul uman care nu se încadrează în parametrii și valorile calitative, sistarea*

*furnizarii apei a carei calitate poate pune in pericol sanatatea consumatorului, furnizare informatiilor catre consumatori (Art 8,9 si 13);*

5. *Obligatia de a asigura ca substantele si materialele folosite in prepararea sau distributia apei menite pentru consumul uman nu vor pune in pericol sanatatea consumatorului (Art. 10);*
6. *Cerinte orizontale.*

#### **4.2.1.1 Responsabilitati conform Directivei**

**Ministerul Sanatatii** – urmareste (autorizatiile sanitare si autorizatiile temporare in timpul derogarii – Art 9 al Legii nr. 311/ 2004, inspectia sanitara) si controleaza monitorizarea calitatii apei efectuate de producator si/sau distribuitor (Art.7, Legea nr. 311/2004). Ministerul Sanatatii controleaza de asemenea calitatea apei folosita in industria alimentara, calitatea apei imbuteliate; in concordanta cu Ordinul Ministerului Sanatatii nr. 117/2002, aprobarea din punct de vedere sanitar, a produselor si materialelor care intra in contact cu apa, asigura monitorizarea auditului, informarea si raportarea la Comisia Europeana.

**Ministerului Mediului si Gospodarii Apelor (MMGA acum Ministerul Mediului si Schimbarilor Climatic)** – asigura protectia panzei freatice si a apelor de suprafata, resurselor, de apa si monitorizarea sursei de apa;

**Ministerul Agriculturii, Padurii si Dezvoltarea Rurala** – asigura centralizarea planurilor de aliniere pentru apa folosita in industria alimentara.

**Ministerul Administratiei si Internelor** – centralizarea planurilor de conformare, monitorizarea si controlul implementarii lor;

**Comisia Nationala pentru Activitati Nucleare si Ministerul Sanatatii** – reducerea parametrilor radioactivi, punctele mostra pentru monitorizarea parametrilor radioactivi;

**Autoritatea Nationala pentru Servicii Publice a Gestiunii Comunale** – emite autorizatia de functionare, care include cerintele pentru schitarea planului de conformitate.

#### **Autoritatile publice locale, producatori si distribuitori:**

- Asigurarea conformitatii cu cerintele Directivei;
- Luarea masurilor necesare pentru stabilirea monitorizarii pentru calitatea apei potabile (cap.2 Art 7, Legea nr. 458/2002, amendata prin Legea nr. 311/ 2004)
- Luarea actiunilor de remediere necesare pentru restabilirea calitatii apei in cazul in care aceasta nu corespunde cu parametrii sau aplicarea masurilor restrictive;
- Furnizarea datelor necesare pentru elaborarea Raportului National pentru calitatea apei potabile (Capitolul 7, Art. 11 ( 4), Legea nr. 458/2002 amendata prin Legea nr. 311/2004);
- Arhivarea datelor calitatii apei potabile (Cap. 7, Art.11 (5), Legea nr. 458/2002 amendata prin Legea nr. 311/2004);
- Accesul populatiei la datele care indica calitatea apei (Cap. 7 Art. 11 (6), Legea nr.458/2002);
- Consultarea cu autoritatile sanatatii publice locale „Raportul anual judetean asupra calitatii apei potabile” (Cap.7 Art. 11 Legea nr. 458/2002, amendata prin Legea nr. 311/2004).

#### **4.2.1.2. Implementarea Planului din Directiva**

##### **1. Obligatia de a stabili parametrii calitatii pentru apa destinata consumului uman si stabilirea valorilor pentru parametrii relevanti (Art 2-5)**

###### a) Sinteza obiectivelor

Apa menita consumului uman este orice fel de apa, poate fi in stare naturala sau poate fi dupa tratare, apa menita pentru consum, gatit, prepararea alimentelor sau in alte scopuri domestic, respecta originea si modul de distributie (retea de distributie, bazine sau pentru alte scopuri domestice), sau daca este imbuteliata. Folosirea apei nu poate afecta calitatea acesteia sau integritatea preparatelor alimentare in forma finala. Directiva precizeaza ca apa sa fie lipsita de orice fel de microorganisme si substante care in numar sau concentratii constituie un potential pericol pentru sanatatea umana. Necesitatile minime in legatura cu calitatea apei sunt specificate in Anexa 1, Partea A si B. Parametrii aditionali nu sunt inclusi in

Anexa 1; pot fi specificati unde este necesara protectia sanatatii umane (parametrii aditionali sunt stabiliti de Ministerul Sanatatii).

#### b) Identificarea etapelor de implementare

Definitia apei potabile prevazuta de Legea nr. 458/2002 (amendata de legea nr. 311/2004) privind calitatea apei potabile corespunde cu Directiva. Legea imparte responsabilitatile intre producator si furnizorul apei potabile, parametrii apei potabile si valorile limita. Conform Legii, Ministerului Sanatatii ii este permis sa adopte alti parametrii relevanti daca este necesar pentru protejarea sanatatii umane. Legea contine toti parametrii si valorile limita dupa cum sunt specificate in Directiva in Anexa 1, Partea A,B si C. Urmarind discutiile bilateral informative cu Comisia Europeana, Legea nr. 48/2002 contine un numar mai mare de parametrii decat Directiva. Parametrii sunt clasificati in concordanta cu Directiva. Metodele de analiza trebuie sa fie in concordant cu cerintele la Anexa 3.

Cerintele Art.2 ( 1b ) au fost introduse prin Legea nr. 458/2002. Este specificat ca doar apa potabila sa fie utilizata in productia, procesarea sau prezervarea produselor alimentare.

*Responsabilitatea:* Ministerul Sanatatii

*Termenul Limita:* Atins

Parametrii radioactivitatii pentru apa potabila sunt stabiliti prin Legea nr. 458/2002; pentru a asigura protectia impotriva iradierii, detaliile privind punctele de colectare a mostrelor sunt stabilite de Ministerul Sanatatii in cooperare cu Comisia Nationala pentru Controlul Activitatii nucleare, prin aceste norme pentru supraveghere si monitorizare sanitara a calitatii apei potabile.

*Responsibilitatea:* Ministerul Sanatatii, Comisia Nationala pentru Controlul Activitatii

*Termen Limita:* Decembrie 2003 – obiectiv atins

Cerintele pentru calitatea apei imbuteliate, containerele si recipientii sunt stabiliti prin Legea nr. 458/2002 conform Anexei 1, Partea A 1, B, C. Numarul mostrelor si frecventa monitorizarilor sunt determinate in Anexa II. Ministerul Sanatatii a elaborat metodologia de monitorizare pentru sistemele de imbuteliere a apei potabile.

*Responsibilitatea:* Ministerul Sanatatii

*Termenul Limita:* Decembrie 2003 – obiectiv atins

Directiva stabileste parametrii caracteristici pentru calitatea apei potabile (Clostridium perfringens, antimonium, boron, bromides, acrylamide, benz(a)pyren, vinil chloride, epyclorhidrine, tetrachlorethene si trichlorethene), care nu sunt puse la dispozitie de standardele romane 1342/1991, asupra calitatii apei potabile (efectiv pana la Legea nr. 458/2002 Monitorizarea in concordanta cu Anxa II la Directiva va fi atinsa treptat, pana in Decembrie 2005

Evaluarea stării ecologice și a potențialului ecologic pentru apele de suprafață s-a efectuat conform Legii Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare, pe baza metodologiilor Sistemului de Monitoring Integrat al Apelor din România (S.M.I.A.R.) organizat conform cerințelor Directivei Cadru a Apei 2000/60/CEE. Evaluarea a avut în vedere rezultatele obținute în anul 2011 în secțiunile de control de pe corpurile de apă de suprafață cu program de monitoring anual. În baza rezultatelor obținute s-a constatat că doar 79,55% din totalul apelor de suprafață evaluate în 2011 îndeplineau condițiile de mediu. În ceea ce privește fluviul Dunărea din cei 1.070,5 km ce aparțin sectorului românesc, doar 52,59% se poate clasifica ca având un ‘bun potențial ecologic’, în timp ce restul de 47,41% este considerat ca având doar un potențial moderat.

In comparatie cu standardul romanesc anterior 1342/1991 asupra calitatii apei potabile, Directiva impune niste limite mai drastice pentru parametrii (limitele pentru plumb, oxizi, turbiditate). Pentru furnizarea cantitatilor mari de apa in marile orase, media ratei non conformitatii este in limita a catorva procente. Parametrii monitorizati in ultimii cativa ani sunt limitati la parametrii microbiologici, care pot cauza riscuri epidemiologice pentru sanatatea publica. Rezultatele monitorizarii a calitatii apei in mediul urban indicat

arată o frecvență a non-compatibilităților de 3% pentru coliformi, 1% pentru coliformi fecali, 4% pentru substanțe toxice, 5% pentru turbidități, 2% pentru metale grele.

## **2. Obligația de a determina punctele de concordanță (art.6) în care calitatea apei este necesară să îndeplinească valorile parametrilor stabiliți în baza Art.5**

### a) Sinteză Obiectivelor

În cazul distribuției apei pentru consumul uman, apa trebuie să corespundă cu valorile parametrice în momentul în care iese la robinet și intră în clădiri. În cazul în care apa este furnizată din bazine, ea trebuie să corespundă cu calitatea parametrilor standardizați, când iese din rezervor. În cazul apei furnizate de un sistem de distribuție, obligația producătorului sau a distribuitorului va fi considerată îndeplinită (în conformitate cu Anexa 1 și Art. 5) dacă neconformarea la valorile parametrilor (în conformitate cu articolul 5), poate fi stabilită datorită sistemului de distribuție domestic sau întreținerea lui, cu excepția apei distribuite școlilor, spitalelor, instituțiilor socio-culturale.

### b) Identificarea etapelor de implementare

Cerințele articolului 6 sunt transpuse de Legea nr. 458/2002 (amendată de legea nr. 311/2004) și implementate de aplicațiile Normativului pentru supravegherea sanitară, inspectarea și monitorizarea calității apei potabile, aprobată de HG nr. 975/2004.

*Responsabilitatea: Ministerul Sănătății*

*Termen: Iulie 2004 - atins*

Conform legislației existente, responsabilitatea furnizorului pentru respectarea calității standardelor apei potabile se termină la intrarea în clădirea consumatorului. Detinatorul clădirii este responsabil pentru calitatea sistemului intern.

Noua legislație prevede stabilirea locațiilor relevante pentru preluarea mostrelor în vederea îndeplinirii cerințelor Directivei. Este intenționat ca monitorizarea să fie realizată de ambele companii de furnizare a apei și a autorităților publice de sănătate la ieșirea acesteia din uzina de tratare, în acest stadiu de unde apa iese din bazinul de stocare până în momentul în care intră la consumator.

*Responsabilitatea: Producătorului de apă, Ministerului Sănătății, prin detinatorii PHD, detinatori.*

*Termenul Limita: 2006 – atins, în curs de monitorizare*

## **3. Obligația de a asigura monitorizarea periodică în întreaga țară a calității apei destinate consumului uman (Articolul 7) și informarea adecvată și actualizată a consumatorilor (Articolul 13), inclusiv publicarea periodică de rapoarte și depunerea lor la Comisie**

### a) Sinteză obiectivelor

Sunt necesare programe de monitorizare pentru verificarea dacă apa destinată consumului uman îndeplinește cerințele Directivei. Anexele la Directivă menționează volumul și frecvența minimă a probării și analizelor. Directiva stabilește programele de audit și monitorizare. Scopul lor este de a furniza informații periodice privind calitatea organoleptică și microbiologică a apei potabile produse și distribuite, privind eficiența tehnologiilor de tratare, concentrându-se asupra tehnologiei de dezinfectare, în scopul stabilirii dacă calitatea apei potabile respectă sau nu toți parametrii valorici ai Directivei. Numărul de probe necesare este legat de volumul de apă distribuită sau produsă sau de numărul populației. Directiva menționează cerințele privind metodele de probare și monitorizare. Statele membre trebuie să se asigure că informațiile privind calitatea apei sunt puse la dispoziția consumatorilor și toate sistemele individuale de alimentare cu apă care depășesc 1000 m<sup>3</sup> pe zi ca medie, sau care deservesc peste 5000 de persoane trebuie incluse în rapoarte care sunt publicate la fiecare trei ani și depuse la Comisie.

### b) Identificarea etapelor de implementare

Responsabilitățile privind verificarea calității apei potabile pe durata producerii și distribuției ei sunt stabilite de Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile (modificată de Legea nr. 311/2004). În HG nr. 974/2004 privind supravegherea sanitară, inspecția și monitorizarea calității apei potabile, sunt stabilite

cerințe mai detaliate pentru monitorizarea calității apei potabile, numărul de probe și parametri anuali care trebuie analizați, precum și metodele ce trebuie folosite pentru evaluare și raportare

*Responsabilitate:* MS

*Termen:* iunie 2004 - realizat

Monitorizarea apei potabile acoperă toate localitățile din România, dar numărul de parametri analizați este limitat în multe localități.

Laboratoarele autorităților sanitare realizează monitorizarea calității apei potabile în toate localitățile urbane și pentru toate fântânile publice în zonele rurale. În cadrul programului de monitorizare aflat în vigoare, datele sunt colectate de la autoritățile de sănătate publică din întreaga țară. Pentru zonele rurale, datele sunt disponibile doar la nivel de județ.

Numărul și frecvența colectării de probe sunt calculate pe baza numărului de populație alimentată, iar schema de monitorizare este în conformitate cu recomandările OMS din 1994. Frecvența monitorizării variază de la 1 probă/lună pentru sistemele care alimentează sub 5.000 de persoane, la probe zilnice pentru sisteme care alimentează până la 100.000 de persoane. Fântânile publice sunt monitorizate o dată sau de două ori pe an.

Raportul anual privind calitatea apei potabile din 2003, elaborat de Institutul de Sănătate Publică din București pe baza datelor colectate de la 42 de Direcții de Sănătate Publică Județene (Anexa 1 la acest Plan de Implementare) cuprinde informații privind: lungimea rețelelor de distribuție, calitatea chimică și bacteriologică la punctul în care iese apa din stația de tratare și/sau în cadrul rețelei de distribuție din zona rurală (258 de localități urbane).

Este în curs de realizare, începând din septembrie 2004, un sistem de monitorizare și un laborator de referință și patru laboratoare regionale pentru analiza apei potabile în cadrul proiectului PHARE (proiectul nr. RO-2002/000-586.04.13) „Consolidarea capacității instituționale și administrative a MS și a structurilor subordonate în vederea implementării prevederilor Directivei”.

HG nr. 974/2004 intrată în vigoare în iulie 2004 prevede un program de monitorizare, conform Directivei. Monitorizarea a fost realizată progresiv până în decembrie 2005.

*Responsabilitate:* MS, Institutul de Sănătate Publică București, autoritățile locale de sănătate publică, producătorii de apă

*Termen:* Decembrie 2005

Informarea și raportarea calității apei potabile - conform Ordinului Ministrului Sănătății nr. 798/2003, Institutul de Sănătate Publică din București elaborează un raport anual privind calitatea apei potabile în localitățile urbane, care este publicat în termen de trei luni de la sfârșitul anului precedent.

Consumatorul este informat conform prevederilor Legii nr. 458/2002, modificată prin Legea nr. 311/2004, și ale HG nr. 974/2004.

Situația actuală a fost analizată în cadrul proiectului PHARE (Proiectul RO-2002/000-586.04.13).

*Responsabilitate:* MS, MMGA (ACUM MMDD)

*Termen:* Decembrie 2008

#### **4. Acțiuni de remediere întreprinse pentru refacerea calității apei care nu atinge valorile parametrilor de calitate, interzicerea folosirii apei care constituie un pericol potențial pentru sănătatea umană și informarea consumatorilor (articolele 8 și 9)**

##### a) Sinteza obiectivelor



Directiva solicită statelor membre să se asigure că se întreprind măsurile de remediere necesare pentru refacerea calității apei care nu atinge valorile parametrilor de calitate, sau să interzică folosirea apei care constituie un pericol potențial pentru sănătatea umană. În cadrul condițiilor menționate în Directivă, statele membre pot face o derogare de la valorile parametrilor (maximum trei derogări succesive și fiecare să nu depășească trei ani). Dacă neconformarea cu valorile parametrilor este neînsemnată și dacă acțiunea întreprinsă este suficientă pentru a remedia problema în termen de 30 de zile, se vor aplica condițiile privind derogarea. În caz de neconformare cu valorile stabilite în Anexa 1, partea C, este necesară luarea în calcul a posibilității ca acea neconformare să reprezinte un risc pentru sănătatea umană. Vor fi luate măsuri suplimentare de informare a populației afectate și de consiliere a acesteia în consecință.

#### b) Identificarea etapelor de implementare

Obligațiile companiilor de alimentare cu apă și ale autorităților de sănătate privind monitorizarea calității apei potabile, inclusiv adoptarea de măsuri necesare de remediere, precum și prevederile privind informarea populației, sunt menționate în Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile (modificată prin Legea nr. 311/2004) care transpune art. 7, 8 și 9 ale Directivei și art. 26-37 ale HG 974/2004.

*Responsabilitate:* MS, autoritățile locale de sănătate publică

*Termen:* începând din august 2004

### **5. Obligația de a se asigura că substanțele sau materialele utilizate în prepararea sau distribuția apei destinate consumului uman nu vor reduce gradul de protecție a sănătății umane (Articolul 10)**

#### a) Sinteza obiectivelor

Statele membre vor lua măsurile necesare pentru a se asigura că nici o substanță sau material pentru noile instalații, folosit pentru prepararea sau distribuția apei destinate consumului uman, nu rămâne în apă în concentrații mai mari decât este necesar pentru scopul utilizării lor și că nu reduce gradul de protecție a mediului.

#### b) Identificarea etapelor de implementare

Condițiile pentru produsele care vin în contact cu apa potabilă sunt menționate în Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile (modificată de Legea nr. 311/2004) și în Ordinul Ministrului Sănătății și Familiei nr. 117/2002 (în vigoare din 18.04.2002), care prevede că este obligatorie autorizația sanitară pentru toate materialele și substanțele care intră în contact cu apa potabilă.

*Responsabilitate:* MS

*Termen:* realizat

Conform Ordinului Ministrului Sănătății și Familiei nr. 117/2002, comisiile pentru aprobarea autorizațiilor sanitare au fost înființate în cadrul Institutelor de Sănătate Publică din București, Cluj, Iasi, Timisoara, care se ocupă cu produsele importate pentru prima dată sau produsele casnice noi, inclusiv materiale și compuși chimici care vin în contact cu apa potabilă.

Această autorizație este emisă pe baza unui dosar al produsului, care trebuie să conțină o documentație privind testarea materialelor efectuată în țara lor de origine, conform cerințelor Comunității. Testele ce trebuie realizate nu trebuie să aibă ca rezultat vreo modificare în calitatea apei. Sunt acceptabile produsele aflate pe listele organizațiilor internaționale acceptate.

Pentru produsele românești, testele sunt efectuate de laboratoarele Institutelor de Sănătate Publică sau alte laboratoare acreditate pentru astfel de teste. Autoritățile de sănătate publică sunt autorizate să efectueze inspecții pentru a se asigura că aceste cerințe sunt îndeplinite.

*Responsabilitate:* MS, ISP, DSP

*Termen:* Permanent

#### **4.2.1.3. Plan de acțiune pentru îndeplinirea condiționalității ex-ante 6.1 referitoare la sectorul apă**

##### **Condiționalitatea ex-ante conform propunerii de Regulament în sectorul apei:**

a) existența unei politici tarifare privind apa care prevede stimulente corespunzătoare utilizatorilor pentru utilizarea eficientă a resurselor de apă;

b) o contribuție adecvată a diferitelor utilizări ale apei pentru recuperarea costurilor serviciilor legate de utilizarea apei, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei.

##### **Instituții responsabile: Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice**

##### **Criterii de îndeplinit<sup>1</sup>**

- Este necesară asigurarea contribuției diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, pe sector, în conformitate cu articolul 9 din Directiva 2000/60/CE.
- Adoptarea unui plan de gestionare a bazinului hidrografic, pentru zona în care se situează un bazin hidrografic, în cazul în care investițiile se vor face în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (Directiva Cadru Apă).

##### **Măsuri propuse pentru îndeplinirea condiționalității**

- Transpunerea Directivei Cadru Apă

Prin transpunerea Directivei Cadru Apă (articolul 9), care a fost realizată prin Legea Apelor nr.107/1996, cu modificările și completările ulterioare, s-a asigurat mecanismul economic în domeniul gospodării apelor prin care se stabilește contribuția diferitelor utilizatori ai apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei. Astfel, se legiferează un sistem de contribuții, plăți, bonificații, tarife și penalități având la bază principiile recuperării costurilor pentru managementul apelor, respectiv: „utilizatorul plătește” și „poluatorul plătește”.

Măsura a fost îndeplinită prin Legea Apelor nr.107/1996, modificată și completată cu Legea nr. 310/2004 (art 80-82 care instituie recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei) și Legea nr.112/2010 pentru modificarea și completarea Legii Apelor nr.107/1996

Analiza de recuperare a costurilor aferente serviciilor de apă va fi completată în perioada 2013-2014, în următorul Plan de management al bazinelor hidrografice, prin includerea externalităților costurilor de mediu și a costurilor de resursă, în baza metodologiilor recomandate de Comisia Europeană. Se va realiza în acest sens un studiu intern privind evaluarea costurilor de mediu, ca resursă și beneficii în cadrul implementării Directivei Cadru Apă.

*Termen realizare studiu: 30 septembrie 2014.*

- Adoptarea Planului Național de Management aferent porțiunii din bazinul hidrografic internațional al fluviului Dunărea, care este cuprinsă în teritoriul României și a Planurilor de management ale celor 11 spații / bazine hidrografice. Măsura a fost realizată prin adoptarea HG nr. 80/2011.

##### **Stadiul îndeplinirii măsurilor propuse**

- Mecanismul economic în domeniul apelor

---

<sup>1</sup> Conform propunerii de regulament general, cuprinzând *condiționalitățile ex-ante pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020, și Poziției serviciilor Comisiei cu privire la dezvoltarea unui Acord de parteneriat și a unor programe în România în perioada 2014-2020*

Mecanismul economic în domeniul gospodăririi apelor este realizat în conformitate cu art. 80-82 din Legea Apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, iar prin adoptarea HG nr. 1202/2010, privind actualizarea cuantumului contribuțiilor specifice de gospodărire a resurselor de apă, s-au luat în considerare alocarea costurilor managementului cantitativ al resursei de apă pentru toți utilizatorii, încurajarea utilizatorilor în prognozarea corectă a necesarului de apă.

– Planul Național de Management Bazinal

În cadrul Planurilor de Management ale Bazinelor (pentru cele 11 bazine hidrografice ale României), elaborate de către Administrația Națională „Apele Române”, în concordanță cu cerințele Directivei Cadru Apă, au fost stabilite și evaluate de asemenea și costurile pentru măsurile de bază și măsurile suplimentare pentru sursele de poluare semnificative. Aceste măsuri asigură atingerea stării bune a apelor, în contextul implementării legislației europene în domeniul apelor, fapt care va conduce la scăderea poluării din apele de suprafață.

#### 4.2.2. Stadiul atingerii principalelor cerințe din Directivei – Apa Uzată

Textul de mai jos a fost extras direct din Planul de implementare al Directivei 91/271/EEC privind epurarea apelor uzate urbane

1. *Să declare întregul teritoriu al României drept zonă sensibilă (Articolul 5 par 8).*
2. *Să se asigure că toate aglomerările cu peste 2.000 p.e. sunt dotate cu sisteme de colectare a apei uzate urbane (Articolul 3).*
3. *Să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare ale aglomerărilor cu peste 2.000 p.e sunt supuse tratării secundare sau unui tratament echivalent înainte de a fi evacuate (Articolul 4).*
4. *Să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare ale aglomerărilor cu peste 10.000 p.e. și situate în zone sensibile sunt supuse unui tratament mai riguros înainte de a fi evacuate și că evacuările satisfac standardele relevante privind emisiile de azot și fosfor (Anexa I, Tabelul 2, Articolul 5 par 2,3,4).*
5. *Să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare ale aglomerărilor cu sub 2.000 p.e pentru evacuările în apele dulci și cu sub 10.000 p.e. pentru evacuările în ape de coastă sunt supuse unui tratament corespunzător înainte de a fi evacuate (Articolul 7).*
6. *Să se asigure că în cazul în care apele din aria de jurisdicție a unui stat membru sunt afectate de evacuările de ape uzate din alt stat membru, statul membru afectat va notifica celălalt stat membru și Comisia în legătură cu cele produse. (Articolul 9).*
7. *Să se asigure că stațiile de epurare sunt proiectate, construite, operate și întreținute pentru a asigura performanțe suficiente în condiții locale normale de climă (Articolul 10).*
8. *Să se asigure că evacuările de apă uzată industrială în sistemele de colectare și în stațiile de epurare a apelor uzate urbane (Articolul 11), evacuările din stațiile de epurare a apelor uzate urbane (Articolul 12) și evacuarea nămolului din stațiile de epurare a apelor uzate urbane sunt supuse în prealabil unor reglementări și/sau autorizații specifice de către autoritățile competente.*
9. *Să se asigure că apele uzate industriale biodegradabile din instalații, care nu intră în stațiile de epurare, respectă condițiile stabilite în reglementări și/sau autorizații specifice de către autorități (Articolul 13).*
10. *Să asigure monitorizarea apei uzate evacuate, monitorizarea apelor receptoare aferente și monitorizarea procedurilor de evacuare a nămolului referitoare la nămolul provenit din epurarea apelor uzate urbane (Articolele 14 și 15).*
11. *Cerințe orizontale*

#### 4.2.2.1 Responsabilități conform Directivei

##### **Ministerul Mediului și Gospodării Apelor (MMGA (acum MMDD)) răspunde pentru:**

- stabilirea standardelor și obiectivelor privind calitatea apei
- reglementarea evacuării de ape uzate din aglomerările umane și industriile agro-alimentare, în conformitate cu Normele NTPA 001/2002 și NTPA 002/2002
- Monitorizarea calității apei de suprafață și a receptorilor naturali în care este evacuată apa uzată urbană și industrială;
- Controlarea conformării la legislația în vigoare
- Elaborarea unui Plan de Acțiune pentru reabilitarea, modernizarea și construcția sistemelor de colectare și epurare a apelor uzate

**Ministerul Administrației și Internelor (MAI)** răspunde de elaborarea unui Plan de Acțiune pentru reabilitarea, modernizarea și construcția sistemelor de colectare și epurare a apelor uzate din aglomerările cu peste 2.000 p.e

**Ministerul Transportului, Construcțiilor și Turismului (MTCT)** răspunde de promovarea standardelor și reglementărilor tehnice privind construcția și funcționarea sistemelor de colectare și a stațiilor de epurare.

**Autoritatea Națională de Reglementare a Serviciilor Comunale (ANRSC)** răspunde de reglementarea și autorizarea operatorilor de servicii publice

**Administrația Publică Locală (APL)** răspunde de realizarea sistemelor de canalizare și a epurării apelor uzate urbane

**Garda Națională de Mediu (GNM)** răspunde de inspectarea și punerea în practică a legislației de mediu.

#### 4.2.2.2. Implementarea Planului de implementare

##### 1. Decizia de a declara întregul teritoriu al României zonă sensibilă

###### a) Sinteza obiectivelor

Decizia de a declara întregul teritoriu al României ca zonă sensibilă, precum și rezultatele negocierilor, vor fi cuprinse într-o Hotărâre de Guvern care va modifica HG 188/2002. Această modificare a fost făcută în martie 2005.

Apa uzată urbană din rețelele de canalizare trebuie supuse unei epurări mai severe dacă sunt evacuate în zone mai sensibile și dacă provin din aglomerări mai mari de 10.000 p.e., conform articolului 5 (2).

Evacuările din stațiile de epurare a apei uzate urbane descrise la paragraful 2 trebuie să îndeplinească cerințele relevante din Anexa I B a Directivei.

Articolul 5 (4) menționează că nu sunt necesare condiții de epurare mai aspre în zonele sensibile dacă se poate atinge un procent minim de reducere a încărcării totale cu poluant de 75% pentru fiecare din parametrii azot total și fosfor total

*Responsabilitate:* Ministerul Mediului și Gospodării Apelor

*Termen:* până în martie 2005 - finalizat

###### b) Identificarea etapelor de implementare

Identificarea datelor relevante necesare (aglomerări de peste 10.000 p.e., stadiul dotării acestor aglomerări cu sisteme de colectare, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească sistemele de colectare și stațiile de epurare pentru a realiza tratarea terțiar).

Agglomerările au fost identificate și clasificate în funcție de populația echivalentă.

Au fost identificate 263 aglomerări cu peste 10.000 p.e. în care e nevoie de epurare terțiară.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* decembrie 2004 – finalizat

- 2. Asigurarea că toate aglomerările vor fi dotate cu sisteme de colectare a apelor uzate urbane, respectiv aglomerările cu o populație echivalentă de peste 10.000 până pe 31 decembrie 2000 cel târziu, iar aglomerările cu populație echivalentă între 2.000 și 10.000 până pe 31 decembrie 2005 cel târziu.**

a) Sinteza obiectivelor

Articolul 3 solicită statelor membre să se asigure că toate aglomerările vor fi dotate cu sisteme de colectare a apelor uzate urbane, respectiv aglomerările cu o populație echivalentă de peste 10.000 până pe 31 decembrie 2000 cel târziu, iar aglomerările cu populație echivalentă între 2.000 și 10.000 până pe 31 decembrie 2005 cel târziu.

Pentru apele uzate urbane care se evacuează în emisari identificați ca zone sensibile, articolul 3 mai prevede ca aglomerările cu o populație echivalentă de peste 10.000 să fie dotate cu sisteme de colectare până pe 31 decembrie 1998 cel târziu.

Directiva face posibilă utilizarea sistemelor individuale sau a altor sisteme adecvate care ating același nivel de protecție a mediului acolo unde realizarea unui sistem de colectare nu este justificată, fie pentru că nu ar aduce beneficii mediului, fie că ar implica costuri excesive. Sistemele de colectare vor îndeplini condițiile din Anexa I (A)

b) Identificarea etapelor de implementare

Identificarea datelor relevante necesare (aglomerări de peste 2.000 p.e., stadiul dotării acestor aglomerări cu sisteme de colectare, starea sistemelor de colectare)

Identificarea și clasificarea aglomerărilor în funcție de populația echivalentă.

Din totalul de 2609 aglomerări identificate conform Directivei, 320 aglomerări au sisteme de canalizare (din care 211 cu sisteme divizate, 114 cu sistem unitar, 88 cu sistem combinat și 10 cu o combinație a acestor sisteme), iar 340 de aglomerări au stații de epurare a apei uzate (dintre care 112 mecanice, 212 mecanice-biologice, 10 mecanice-biologice-chimice). Din acestea, 2 sisteme de canalizare se conformează cerințelor Directivei, iar 11 stații de epurare se conformează numai la nivel de tratament secundar.

În Anexa 3 a Planului de Implementare este cuprinsă o listă a aglomerărilor cu peste 2.000 p.e. pe județe, cu date despre nivelul de dotare cu instalații de epurare a apelor uzate urbane și rețele de canalizare, indicând costurile și termenele-limită pentru conformarea la prevederile Directivei. Această situație a fost finalizată pe baza informațiilor furnizate de autoritățile de administrație publică. Pentru evaluarea situației actuale și planificarea investițiilor necesare în domeniul colectării și epurării apelor uzate urbane, autoritățile locale, împreună cu autoritățile de gospodărire a apelor, au întocmit planurile locale de acțiune.

Investițiile necesare pentru sistemele de canalizare și stațiile de epurare au fost selectate pe baza criteriilor cost/beneficiu și au fost raportate la aglomerările cu peste 2.000 p.e. conform prevederilor Directivei. În această privință, o aglomerare care urma să fie dotată cu un sistem comun de epurare a fost constituită prin conectarea fie a orașelor mari și medii cu comunele din vecinătatea lor, fie a mai multor comune.

Condițiile geografice și administrative, precum și dispersia populației în unele comune, au dus și ele la stabilirea aglomerării numai prin legarea mai multor sate, fapt care justifică numărul de aglomerări – peste 2.000.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI

*Termen:* iunie 2002 - realizat

Colectarea și evaluarea datelor relevante

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* mai 2003 - realizat

Dezvoltarea unui program de acțiune pentru reabilitarea, modernizarea și construcția sistemelor de colectare în aglomerările de peste 2.000 p.e. și pentru strategia financiară de realizarea a acestuia.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, MPF

*Termen:* iunie 2004 - realizat

Implementarea unui program de reabilitare, modernizare și construcție a sistemelor de colectare în aglomerările de peste 2.000 p.e.

*Responsibilitate:* autorități locale

*Termen:* până la 31 decembrie 2018

Analiza periodică a implementării și modernizării strategiei financiare pentru sistemele de colectare în aglomerările de peste 2.000 p.e.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, MPF

*Termen:* anual, începând din 2005

**3. Asigurarea că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare din aglomerări sunt supuse epurării terțiare sau unui tratament echivalent înainte de a fi evacuate, respectiv pentru aglomerările de peste 10.000 p.e până pe 31 decembrie 2000 cel târziu, iar pentru aglomerările între 2.000 și 10.000 p.e. până pe 31 decembrie 2005 cel târziu.**

a) Sinteza obiectivelor

Articolul 4 solicită statelor membre să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare ale aglomerării vor fi supuse epurării secundare sau uneia echivalente, respectiv aglomerările cu o populație echivalentă de peste 10.000 până pe 31 decembrie 2000 cel târziu, iar aglomerările cu populație echivalentă între 2.000 și 10.000 până pe 31 decembrie 2005 cel târziu.

Evacuările din stațiile de epurare a apelor uzate urbane trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în Tabelul 1 a Anexei I la Directivă. Evacuările din stațiile de epurare a apelor uzate din zonele sensibile supuse eutroficerii, așa cum au fost identificate în Anexa II, trebuie în plus să îndeplinească condițiile prevăzute în Tabelul 2 al acestei Anexa. Acolo unde este necesar, vor fi aplicate condiții mai aspre decât cele prezentate în Tabelul 1 și/sau Tabelul 2, pentru a se asigura că apele receptoare satisfac orice alte Directive aferente.

b) Identificarea etapelor de implementare

Identificarea datelor relevante necesare (aglomerări de peste 2.000 p.e., stadiul dotării acestor aglomerări cu stații de epurare a apelor uzate, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească stațiile de epurare performanțele de tratare).

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI

*Termen:* iunie 2002 - realizat

Colectarea și evaluarea datelor relevante

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* iunie 2003 – realizat

Dezvoltarea unui program de acțiune pentru reabilitarea, modernizarea și construcția stațiilor de epurare în aglomerările de peste 2.000 p.e. și pentru strategia financiară de realizarea a acestuia.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, MFP

*Termen:* iunie 2004 - realizat

Implementarea unui program de reabilitare, modernizare și construcție a stațiilor de epurare în aglomerările de peste 2.000 p.e.

*Responsibilitate:* autorități locale

*Termen:* până la 31 decembrie 2018

Analiza periodică a implementării și modernizării strategiei financiare pentru apele uzate

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, MPF

*Termen:* anual, începând din 2005

**4. Să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare din aglomerările de peste 10.000 p.e. și situate în zone sensibile sunt supuse unui tratament mai riguros și că evacuările satisfac standardele relevante privind emisiile de azot și fosfor.**

a) Sinteza obiectivelor

Statele membre se vor asigura că toate aglomerările de peste 10.000 p.e. vor fi dotate cu sisteme de colectare a apelor uzate urbane evacuate în apele receptoare considerate zone sensibile până pe 31 decembrie 1998 cel târziu (Articolul 3). Aceste ape uzate vor fi supuse unui tratament mai riguros decât cel descris la Articolul 4 înainte de a fi evacuate în zone sensibile.

Apele uzate urbane evacuate vor îndeplini condițiile relevante din Anexa IB și Tabelul 2 în ceea ce privește parametrii azot și fosfor. Și evacuările din stațiile de epurare din aglomerările de peste 10.000 p.e. care sunt situate în zone de captare din zone sensibile și care contribuie la poluarea acestor zone vor îndeplini condițiile menționate mai sus.

Statele membre se vor asigura că identificarea zonelor sensibile va fi analizată la intervale nu mai mari de patru ani. Statele membre se vor asigura că zonele identificate ca zone sensibile într-o etapă ulterioară identificării inițiale vor îndeplini cerințele menționate mai sus timp de șapte ani.

b) Identificarea etapelor de implementare

Identificarea și colectarea datelor necesare (aglomerări de peste 10.000 p.e., stadiul stațiilor de epurare din aceste aglomerări, performanțe privind tratarea).

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* mai 2003– finalizat (Anexa 1 la aceste Plan de Implementare)

Analiza periodică și adaptarea autorizațiilor și licențelor pentru evacuările de ape uzate urbane din zonele sensibile

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* începând din decembrie 2003

Întocmirea unui program de acțiune pentru reabilitarea, modernizarea și construcția stațiilor de epurare în aglomerările relevante și a unei strategii financiare pentru implementarea programului.

*Responsibilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, MFP

*Termen:* iunie 2004 - realizat

Implementarea unui program de reabilitare, modernizare și construcție a stațiilor de epurare în aglomerările relevante

Responsabilitate: *autorități locale*

Termen: *până la 31 decembrie 2018*

**5. Să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare din aglomerări sub 2.000 p.e. sunt supuse unui tratament corespunzător înainte de a fi evacuate, până pe 31 decembrie 2005 cel târziu.**

a) Sinteza obiectivelor

Articolul 7 solicită statelor membre să se asigure că apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare ale aglomerărilor sub 2.000 p.e. sunt supuse unui tratament corespunzător înainte de a fi evacuate, până la 31 decembrie 2000 cel târziu.

Tratament corespunzător înseamnă tratarea apei uzate urbane prin orice proces și/sau sistem de evacuare care după evacuare permit apelor receptoare să îndeplinească obiectivele de calitate relevante și să respecte prevederile relevante ale Directivei și a altor Directive Comunitare.

b) Identificarea etapelor de implementare

Identificarea și colectarea datelor necesare (aglomerări de sub 2.000 p.e., situația colectării și epurării apelor uzate).

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD)*

Termen: *mai 2003 – realizat*

Întocmirea unui program de acțiune pentru epurarea apelor uzate aglomerările cu sub 2.000 p.e.

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD), MAI*

Termen: *iunie 2006 - realizat*

Identificarea instrumentelor pentru sprijinirea implementării programului.

Responsabilitatea: *MMGA (acum MMDD), MAI, MFP*

Termen: *iunie 2006 - realizat*

Implementarea unui program pentru epurarea apelor uzate în aglomerările cu sub 2.000 p.e.

Responsabilitate: *Autorități locale*

Termen: *până la 31 decembrie 2018*

Analiza periodică a implementării și amendarea programului

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD), MAI,*

Termen: *anual, începând din 2005*

**6. Să se asigure că în cazul în care apele din zona de jurisdicție a statelor membre sunt afectate de evacuările de ape uzate urbane din alt stat membru, statul membru afectat notifică celelalte state membre și Comisia în legătură cu faptele respective.**

a) Sinteza obiectivelor

Articolul 9 solicită statelor membre să se asigure că în cazul în care apele din zona de jurisdicție a statelor membre sunt afectate de evacuările de ape uzate urbane din alt stat membru, statul membru afectat notifică celelalte state membre și Comisia în legătură cu faptele respective.



Statul membru respectiv și Comisia vor depune eforturi concertate pentru identificarea, unde este cazul, a evacuărilor în chestiune și vor măsurile ce trebuie luate la sursă pentru a proteja apele afectate.

**b) Identificarea etapelor de implementare**

Stabilirea unui cadru de cooperare pentru notificarea în caz de poluare cu efect transfrontalier

*Responsabilitate: MMGA (acum MMDD), NARW*

*Termen: realizat*

Identificarea evacuărilor cu efecte transfrontaliere adverse.

*Responsabilitate: MMGA (acum MMDD), NARW*

*Termen: realizat*

Stabilirea măsurilor la sursă pentru protejarea apelor care sunt afectate

*Responsabilitate: MMGA (acum MMDD), NARW*

*Termen: permanent*

**7. Să se asigure că stațiile de tratare a apelor uzate sunt proiectate, construite, operate și întreținute în așa fel încât să asigure o performanță suficientă în condiții locale normale de climă și că sistemele de colectare satisfac cerințele prevăzute în Directivă.**

**a) Sinteza obiectivelor**

Articolul 10 solicită statelor membre să se asigure că stațiile de epurare a apelor uzate sunt proiectate, construite, operate și întreținute în așa fel încât să asigure o performanță suficientă în condiții locale normale de climă

**b) Identificarea etapelor de implementare**

Analizarea reglementărilor și standardelor tehnice existente privind gospodărirea apelor, conform cerințelor Directivei.

*Responsabilitate: MMGA (acum MMDD), MTCT, MAI*

*Termen: octombrie 2004 - realizat*

Întocmirea unui program pentru actualizarea reglementărilor și standardelor tehnice privind construcția și operarea sistemelor de colectare și a stațiilor de epurare.

*Responsabilitate: MMGA (acum MMDD), MTCT, MAI*

*Termen: decembrie 2004 - realizat*

Actualizarea reglementărilor și standardelor tehnice privind construcția și operarea sistemelor de colectare și a stațiilor de epurare

*Responsabilitate: MTCT*

*Termen: continuu, începând din 2004*

Emiterea de autorizații și acorduri de gospodărire a apelor noi și actualizate pentru construcția și operarea sistemelor de colectare și a stațiilor de epurare

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* continuu

**8. Să se asigure că evacuările de ape industriale în sistemele de colectare și în stațiile de epurare, evacuările din stațiile de tratare a apelor uzate urbane și evacuarea nămolului din stațiile de epurare a apelor uzate urbane sunt supuse în prealabil reglementărilor și autorizațiilor specifice ale autorității competente.**

a) Sinteza obiectivelor

Articolele 11, 12 și 14 solicită statelor membre să se asigure progresiv că evacuările de ape industriale în sistemele de colectare și în stațiile de epurare, evacuările din stațiile de tratare a apelor uzate urbane și evacuarea nămolului din stațiile de epurare a apelor uzate urbane sunt supuse în prealabil reglementărilor și autorizațiilor specifice ale autorității competente.

Reglementările și/sau autorizațiile vor fi analizate la intervale regulate și, dacă e necesar, adaptate.

Autoritățile competente sau organele relevante vor monitoriza evacuările din stațiile de epurare și cantitatea și compoziția nămolului evacuat în apa de suprafață. Informațiile colectate de autoritățile competente sau organele relevante vor fi reținute de către statele membre și vor fi puse la dispoziția Comisiei în termen de șase luni de la primirea solicitării. Statele membre se vor asigura că la fiecare doi ani autoritățile și organele relevante vor publica rapoarte de situație privind evacuarea apelor uzate urbane în zona lor și le vor trimite la Comisie.

b) Identificarea etapelor de implementare

Analizarea legislației existente în domeniul gospodăririi apelor și al deșeurilor conform cerințelor Directivei.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* mai 2003– finalizat

Actualizarea legislației existente în domeniul gospodăririi apelor și al deșeurilor

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD), MAI, ANSRC

*Termen:* 12/2004 -realizat

Emiterea de autorizații și acorduri de gospodărire a apelor pentru construirea și operarea stațiilor de epurare a apelor uzate urbane.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* continuu

Analiza periodică și adaptarea legislației relevante.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* la fiecare 5 ani

Analiza periodică și adaptarea autorizațiilor de gospodărire a apelor pentru construcția și operarea stațiilor de epurare a apelor uzate urbane.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

Termen: *la fiecare 5 ani*

**9. Să se asigure că apele uzate industriale biodegradabile din stațiile aparținând sectoarelor industriale specifice, care nu intră în stațiile de epurare, înainte de a fi deversate în emisari, respectă condițiile stabilite în reglementări și/sau autorizații specifice de către autoritățile competente**

a) Sinteza obiectivelor

Articolul 13 solicită statelor membre să se asigure că până la 31 decembrie 2000 apele uzate industriale biodegradabile de la stații care aparțin sectoarelor industriale din lista din Anexa III, care nu intră în stațiile de epurare, înainte de a fi deversate în emisari, respectă condițiile stabilite în reglementări și/sau autorizații specifice de către autoritățile competente a Directivei

b) Identificarea etapelor de implementare

Colectarea de date și analizarea situației existente privind apele uzate industriale biodegradabile din instalații aparținând sectoarelor industriale din lista din Anexa III care se evacuează în resursele de apă.

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD)*

Termen: *05/2003 - realizat*

Emiterea de autorizații și acorduri de gospodărire a apelor conform prevederilor legislației în vigoare.

Unitățile agro-alimentare sunt autorizate din punctul de vedere al gospodăririi apelor, conform legislației în vigoare. Autorizațiile de gospodărire a apelor impune limite de evacuare, luând în considerare natura apei uzate evacuate. Pentru unitățile care nu cad sub incidența prevederilor Directivei 91/271/EEC sunt stabilite planuri de conformare care sunt incluse în autorizație; aceste unități sunt obligate să se conformeze prin realizarea măsurilor prevăzute în planuri până la data aderării la UE.

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD)*

Termen: *până la data aderării la UE*

Analiza periodică și adaptarea legislației relevante.

Responsabilitate: *MMGA (acum MMDD)*

Termen: *la fiecare 5 ani*

**10. Să asigure monitorizarea apelor uzate evacuate, a apelor receptoare și a procedurilor de evacuare a nămolului referitoare la nămolul provenit din stațiile de epurare a apelor uzate urbane.**

a) Sinteza obiectivelor

Conform articolului 15 a Directivei, autoritățile competente vor monitoriza:

- încadrarea apelor uzate evacuate din stațiile de epurare în limitele de emisii acceptate, în scopul de a verifica respectarea cerințelor din Anexa IB, în conformitate cu procedurile de control prevăzute în Anexa ID.
- volumul și compoziția nămolului din stațiile de epurare a apelor uzate urbane evacuat în apele de suprafață,
- efectul evacuării apelor uzate urbane asupra apelor receptoare.

b) Identificarea etapelor de implementare

Analizarea stadiului actual al monitorizării conform cerințelor Directivei.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* 03/2003 - realizat

Actualizarea sistemului național de monitorizare a calității apei.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* 05/2005 -realizat

Întocmirea unei metodologii pentru colectarea și evaluarea datelor monitorizate.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* 10/2004 -realizat

Evaluarea datelor monitorizate

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* continuu

Monitorizarea periodică în conformitate cu cerințele Directivei

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* continuu

Adaptarea metodologiei de colectare și evaluare a datelor monitorizate.

*Responsabilitate:* MMGA (acum MMDD)

*Termen:* începând cu 2005

#### **4.2.3. Resursele de apa**

In evaluarea potentialului resurselor de apa ale Romaniei trebuie luate in considerare specificul pozitiei geografice, relieful, geologia, clima, solul si vegetatia. Fluviul Dunarea, care constituie peste 62% din potentialul resurselor de apa este situat pe cea mai mare parte a cursului sau la periferia teritoriului Romaniei, motiv pentru care s-ar putea utiliza economic numai cca. 30 mld.m<sup>3</sup>/an; rețeaua hidrografică interioară (cea mai accesibilă folosințelor) este neuniform distribuită pe teritoriul țării.

Romania dispune de toate tipurile de resurse de apa dulce (rauri, lacuri naturale si artificiale, fluviul Dunarea si ape subterane). Cea mai mare resursa de apa dulce provine din Dunare si din raurile interioare. Lacurile naturale, desi numeroase (3.450), au o contributie nesemnificativa la volumul resurselor de apa ale Romaniei.

Resursa specifica utilizabila a Romaniei este de 2.660 m<sup>3</sup>/locuitor/an, fata de media europeana de 4.000 m<sup>3</sup>/locuitor/an. Resursa specifica teoretica, de cca. 1.770 m<sup>3</sup>/locuitor/an, luand in considerare numai aportul raurilor interioare, situeaza din acest punct de vedere Romania in categoria tarilor cu resurse de apa relativ reduse, ocupand din acest punct de vedere locul al noualea printre tarile europene.

Resursele de apa disponibile pe teritoriul Romaniei sunt puternic influentate, atat cantitativ cat si calitativ, de activitatile umane: pe de o parte prin prelevari apropiate de limita resurselor socio-economice (bazinul hidrografic Arges), iar pe de alta parte, printr-o poluare pronuntata (raurile Tur, Lapus, Cavnic, Aries, Tarnava, Cibin, Dambovita, Vaslui, Jijia). Limitari ale utilizarii resurselor de apa apar si din alte cauze, cum

ar fi transportul resurselor de apă la distanță, care prezintă multe dificultăți sub aspect tehnico-economic, fapt ce face ca acestea să fie privite ca o resursă regională, neputându-se realiza un sistem național interconectat al acestora.

**Tabel 1 Utilizarea resurselor de apă în 2004**

Activitate	Cerința de apă (mld.m <sup>3</sup> )	Prelevările de apă (mld.m <sup>3</sup> )	Gradul de utilizare (%)
Populație	1,42	1,21	85,2
Industrie	4,62	3,93	85,1
Agricultură	1,98	0,71	35,9
Total	8,02	5,85	72,9

Sursa: Administrația Națională „Apele Române” – „Starea calității apelor din România în anul 2005”

#### • Starea raurilor interioare

Principala resursă de apă a României o constituie râurile interioare. Resursele de apă ale râurilor sunt însă neuniform distribuite în timp, având mari variații sezoniere, și spațiu, variind în funcție de altitudine. În cursul anului 2004, calitatea globală a apelor curgătoare de suprafață, evaluată în funcție de situația din cele 633 secțiuni de supraveghere de ordinul I, a avut următoarea distribuție: clasa I (7,9 %)²; clasa a II-a (35,2 %)³; clasa a III-a (33,2 %)⁴; clasa a IV-a (16,4 %)⁵ și clasa a V-a (7,3%)⁶. În ultimii ani s-a constatat o îmbunătățire, datorată, mai ales, investițiilor realizate de operatorii industriali, aplicării cu fermitate a prevederilor legislației în vigoare referitor la protecția calității apelor, dar și reducerii sau sistării activității unor unități economice, mari poluatoare. În general, cota cea mai mare din potențialul de poluare, în cazul surselor de poluare punctiforme, aparține unităților din domeniile gospodăriei comunale, industriei chimice și zootehniei. Pe locurile următoare se situează agenții economici din industriile extractivă și metalurgică.

#### • Inundațiile

Frecvența de producere a inundațiilor și amploarea acestora au crescut din cauza schimbărilor climatice, a ocupării albiei majore a râurilor cu construcții neautorizate și a defrișărilor neautorizate. Din punctul de vedere al vulnerabilității la inundații, cele mai afectate zone sunt cele ale bazinelor: Crisuri, Somes, Mures, Tarnave, Timis, Olt, și Argeș. Având în vedere numărul important de pierderi de vieți omenești înregistrate în ultimul deceniu, precum și pagubele materiale însemnate (gospodării și anexe afectate, terenuri inundate, obiective socio-economice, drumuri, poduri și podete, etc.) a căror valoare se ridică la 1,4 miliarde Euro (din care 200 mil. Euro numai în 2005), una din preocupările majore în perioada următoare o constituie prevenirea și protecția împotriva dezastrelor hidrologice.

#### • Starea fluviului Dunarea

Dunarea, al doilea fluviu ca mărime din Europa, cu o lungime de 2.850 km, din care 1.075 km pe teritoriul României, are un stoc mediu la intrarea în țară de 174 mld.m<sup>3</sup>. Starea calității apei fluviului Dunarea, apreciată pe baza informațiilor achiziționate în 11 secțiuni de control, corespunde condițiilor pentru clasa I în toate secțiunile de supraveghere. Trebuie menționat însă că 84% din încărcarea cu azot și 73% din încărcarea cu fosfor a apelor Dunării este cauzată de țările situate în amonte.

#### • Starea apelor marine și costiere

Ca urmare a aportului permanent al apelor Dunării, cât și a regimului vânturilor și curenților marini, factorii abiotici în zona litoralului românesc suportă importante variații sezoniere. Urmare a deficitului de aluviuni, cât și a reducerii aportului Dunării, plajele suferă un proces rapid de erodare. Marea Neagră este supusă în zona litoralului românesc unui proces de poluare, ca urmare a poluanților proveniți din Dunare, evacuarilor directe de ape uzate insuficient epurate sau chiar neepurate, cât și prin activitatea portuară intensă. Sursele de poluare ale apelor Marii Negre din sectorul românesc sunt: Platforma Industrială Navodari și

<sup>2</sup> Clasa I: grupează apele aflate în stare ecologică foarte bună.

<sup>3</sup> Clasa a II-a: conține apele de suprafață aflate în stare ecologică bună

<sup>4</sup> Clasa a III-a: reprezintă apele aflate în stare ecologică moderată

<sup>5</sup> Clasa IV: grupează apele în stare ecologică slabă

<sup>6</sup> Clasa a V-a: grupează apele degradate.

apele uzate industriale și menajere insuficient epurate, provenite de la stațiile de epurare ale orașelor Constanța și Mangalia..

Nivelul mării ca indicator de stare a zonei costiere a prezentat în anul 2011 o abatere constant pozitivă de la mediile lunare multianuale pe durata întregului an, cu excepția lunii decembrie, când media lunii a fost cu 6,9 cm mai mică decât media lunară multianuală a acestei luni. Tendința anuală a fost constant descrescătoare, de la 40,8 cm în ianuarie la 6,5 cm în decembrie. Media anuală a fost cu numai + 5,7 cm mai mare decât media multianuală 1933-2010.

În vederea monitorizării calității apelor tranzitorii, costiere și marine din zona litoralului românesc al Mării Negre se investighează indicatorii fizici generali (temperatură, transparență, salinitate, pH, oxigen dizolvat) și cei de eutrofizare (fosfați, azotați, amoniu, silicați). În anul 2011 indicatorii fizici generali s-au încadrat în general în valori normale. Referitor la concentrațiile medii lunare (mai și iulie 2011) multianuale ale azotaților, acestea reprezintă încă valori comparabile cu cele din perioada de intensă eutrofizare, efectele acestui aport de nutrienți fiind însă de mai mică intensitate ca urmare a reducerii concentrațiilor fosfaților, factori limitativi ai proliferării fitoplanctonice. Influența stației de epurare Constanța Sud asupra apelor costiere se regăsește și în cazul amoniului care a înregistrat o concentrație extremă în luna mai depășind valoarea limită admisă.

În anul 2011, la litoralul românesc al Mării Negre, exceptând variabilitatea naturală, se observă în general, două surse importante de nutrienți, respectiv sportul fluvial și influența stației de epurare Constanța Sud. Referitor la concentrațiile metalelor grele evaluate în raport cu standardele de calitate a mediului în domeniul apei recomandate de legislația națională, concentrațiile de cadmiu, nichel și crom s-au încadrat în limitele admise, în timp ce pentru cupru și plumb un procent de cca 25% dintre eșantioanele analizate în anul 2011 au înregistrat depășiri ale acestora (30 μg/L Cu, respectiv 10 μg/L Pb).

#### • Starea apelor din lacurile naturale și a bazinelor de acumulare artificiale

Evaluarea corpurilor de apă lacuri naturale din punct de vedere al stării ecologice a relevat faptul că din 51 corpuri de apă – lacuri naturale monitorizate din România pentru anul 2011 doar 4 ating obiectivul de mediu iar din cele 47 lacuri naturale care nu ating obiectivul de mediu 2 au stare de calitate slabă. Numărul mare de lacuri naturale care nu ating obiectivul de calitate este cauzat în primul rând de procesul de eutrofizare, proces favorizat de faptul că majoritatea lacurilor naturale monitorizate sunt amplasate în zona de șes, au adâncimi mici (cca 3-7m) ceea ce permite în perioada de vară dezvoltarea rapidă a algelor, în special a cyanofitelor; în jurul acestor lacuri se desfășoară activități agricole, fapt ce duce la

- îmbogățirea apelor cu nutrienți;
- popularea și creșterea intensivă a peștelui;
- influența zonelor de agrement în proximitatea acestora;
- îmbătrânirea lacului, care este un fenomen natural.

În urma monitorizării realizată în 2011 asupra potențialului ecologic al corpurilor de apă puternic modificate – lacuri de acumulare și artificiale din România se poate afirma că din totalul de 106 corpuri de apă doar 53 ating obiectivul de mediu având o stare ecologică bună.

#### • Starea Apelor Subterane

Dintre factorii poluatori majori care afectează calitatea apei subterane putem aminti: produse petroliere, produse rezultate din procesele industriale, produse chimice (îngrășăminte, pesticide) utilizate în agricultură ce provoacă o poluare difuză greu de depistat și prevenit, produse menajere și produse rezultate din zootehnie, metale grele, necorelarea creșterii capacităților de producție și a dezvoltării urbane cu modernizarea lucrărilor de canalizare și realizarea stațiilor de epurare, exploatarea necorespunzătoare a stațiilor de epurare existente, lipsa unui sistem organizat de colectare, depozitare și gestionarea deșeurilor și a nămolurilor de epurarea apelor industriale uzate. Evaluarea anuală din 2011 (Raportul privind starea mediului din România în anul 2011) cu privire la starea chimică la nivelul a 139 de corpuri de apă subterană, din totalul de 142 de corpuri existente, arată că 80,58% dintre ape sunt în stare bună, în timp ce restul de 19,42% sunt într-o stare chimică slabă. Din analiza datelor se observă că cele mai multe depășiri ale valorilor de prag/standardelor de calitate s-au înregistrat la indicatorii: azotați, azotiți, amoniu, cloruri, sulfati și mai puțin la fosfați.

#### 4.2.4. Situația apelor uzate

Analiza statistică a situației principalelor surse de ape uzate, în anul 2005, a relevat faptul că fata de un volum total evacuat de 4.034 mil. m<sup>3</sup>/an, aprox. 2.626 mil. m<sup>3</sup>/an reprezentând circa 65%, constituie ape

uzate care trebuie epurate. Din volumul total de ape uzate necesitând epurare, cca. 21 % au fost epurate corespunzător, cca. 34 % ape uzate au fost insuficient epurate, apele uzate neepurate reprezentând restul de cca. 45%.

Prin urmare, în anul 2005, cca. 79% din apele uzate, provenite de la principalele surse de poluare, au ajuns în receptorii naturali, în special râuri, neepurate sau insuficient epurate.

Cel mai mare volum de ape uzate, inclusiv apele de răcire, a fost evacuat de unități din:

- sectorul energie electrică și termică (peste 51 % din total);
- sectorul rezidențial (peste 36%);
- industria chimică (cca. 5%),
- restul fiind din industria extractivă și metalurgică, și zootehnie.

Cei mai mari poluatori ai apelor de suprafață cu substanțe organice, suspensii, substanțe minerale, amoniu, grăsimi, cianuri, fenoli, detergenți, sau metale grele, sunt marile aglomerări urbane.

În 2011, un procent de 75% din apele uzate provenite din principalele surse de poluare au ajuns în receptorii naturali, în special râuri, neepurate sau insuficient epurate<sup>14</sup>. Cea mai mare contribuție la totalul volumului de apă evacuat (incluzând și apele convențional curate) o au producătorii de energie electrică și termică, aproximativ 69 % din total. Alte surse sunt reprezentate de stațiile de captare și prelucrare apă pentru alimentare populație (25%), industria metalurgică și construcții de mașini (2%) și prelucrările chimice (cca 2%).

Apele uzate rezultate din aglomerările urbane (în România există 22 aglomerări urbane mari, cu o populație echivalentă (PE) de peste 150.000) au cel mai mare impact în ceea ce privește poluarea cu substanțe organice, materii în suspensii, nutrienți, detergenți și substanțe extractibile. Prin urmare, este extrem de important progresul înregistrat în îmbunătățirea infrastructurii în domeniul epurării apelor uzate în cazul a 20 de stații din aceste aglomerări (finanțate din fonduri ISPA și POS Mediu).

Din numărul total de 1.310 de stații de epurare și facilități de stocare (atât municipale, cât și industriale) investigate în anul 2005, 492 de stații, reprezentând circa 37,6 %, au funcționat corespunzător, iar restul stațiilor (818), adică 63,4 %, au funcționat necorespunzător.

Din totalul de 1 637 de stații de epurare investigate în anul 2011, 500 de stații, reprezentând 30,5 %, au funcționat corespunzător, iar restul de 1137 stații, adică 69,5 %, necorespunzător<sup>7</sup>. Unele dintre stațiile de epurare a apei nu sunt funcționale sau nu sunt eficiente la nivelul dorit, din cauza deprecierei, în timp ce altele sunt încă în etapa de testare tehnică (există 66 de stații de epurare a apei uzate la care populația nu este conectată încă).

Situația critică a stațiilor de epurare este generată de vechimea rețelelor de canalizare și a instalațiilor de epurare, de modificarea capacității de epurare, fără adaptarea acesteia la parametrii constructivi, de slabă capacitate managerială și de situația financiară precară a operatorilor de utilități publice.

Din totalul de 2.609 aglomerări umane mai mari de 2.000 l.e. (locuitori echivalenți), au fost identificate 340 aglomerări umane care au stații de epurare.

**Tabel 2 Număr total de aglomerări umane la nivel național**

	<b>Aglomerări umane</b>	<b>Total locuitori echivalenți</b>	<b>% din totalul populației echivalente</b>
2.000-10.000 l.e.	<b>2346</b>	<b>10.192.131</b>	<b>39</b>
10.000-150.000 l.e.	<b>241</b>	<b>7.012.655</b>	<b>27</b>
> 150.000 l.e.	<b>22</b>	<b>9.562.512</b>	<b>34</b>
<b>Total</b>	<b>2609</b>	<b>26.767.398</b>	<b>100</b>

Sursa: MMDD, Institutul Național de Statistică

<sup>7</sup> Sinteza calității apelor din România în anul 2011/ www.rowater.ro

Potrivit raportului elaborat de Administrația Națională "Apele Române"<sup>8</sup>, în aglomerările cu 2.000-10.000 I.e, gradul de racordare la canalizare a locuitorilor echivalenți este de 45,57%, suferind o creștere de 7,56% în 2011 față de 3,95% în 2007, iar în cazul aglomerărilor cu mai mult de 10.000 I.e., creșterea gradului de racordare a fost de 10,56% în 2011.

Tinând cont de aspectele privind protecția mediului și de așezarea sa geografică în bazinul Dunării și al Marii Negre, România a declarat prin HG nr. 352/2005 întregul sau teritoriu drept zonă sensibilă, acest aspect presupunând obligația ca toate aglomerările umane cu mai mult de 10.000 locuitori echivalenți să fie prevăzute cu stații de epurare cu nivel avansat de epurare, respectiv treapta terțiara (eliminarea azotului și fosforului).

În conformitate cu obligațiile asumate în procesul de negociere, România trebuie să se conformeze cu prevederile Directivei 91/271/CE privind epurarea apelor uzate urbane până în anul 2018, iar costurile estimate pentru implementare sunt de circa 9,5 miliarde Euro pentru investiții, din care 5,7 miliarde Euro pentru stațiile de epurare și 3,8 miliarde Euro pentru sistemele de canalizare.

La sfârșitul anului 2005, numărul localităților prevăzute cu sisteme publice de canalizare era de 693 (tabelul 4.2.3.2). Rețeaua de canalizare avea o lungime totală de 18.381 km, din care în mediul urban 16.397 km. Doar 73% din lungimea totală a strazilor erau echipate cu rețele de canalizare în mediul urban.

**Tabel 3 Evoluția rețelei de canalizare la nivel național până în 2005**

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Lungimea rețelei (km)	15.199	15.291	15.502	16.012	16.080	16.348	16.590	16.812	17.183	17.514	18.381
Număr localități (nr)	607	616	619	636	654	674	682	679	664	675	693

Sursa: Institutul Național de Statistică

În România, gradul de racordare la canalizare a aglomerărilor este 56,96%.<sup>9</sup> În cazul aglomerărilor cu 2 000-10 000 IE,<sup>10</sup> gradul de colectare a crescut de la 4,42% în 2007 la 11,25% la sfârșitul anului 2011, în timp ce pentru aglomerările cu peste 10.000 I.e gradul de colectare a crescut semnificativ, cu 12,3% în 2011 față de 2007. Cu toate acestea, doar 516 aglomerări dispun de sisteme de canalizare, dintre acestea doar 21 fiind conforme cu cerințele Directivei 91/271/EEC (95% dintre locuitorii echivalenți ai aglomerării fiind conectați la sistemul de canalizare).

#### 4.2.5. Rețeaua publică de alimentare cu apă potabilă

Conform Raportului elaborat în anul 2004 de către Institutul de Sănătate Publică, România se situează între țările cu o acoperire de nivel mediu în Europa. În Europa, populația este conectată la sisteme publice de alimentare cu apă în proporție de 96% -100% în mediul urban și 87% în mediul rural, conform raportului OMS "Global Water Supply and Sanitation Assessment 2000".

Potrivit raportului privind sistemul național de benchmarking în sectorul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, ARA, publicat în decembrie 2012, cu toate că acoperirea sistemelor de distribuție apă aproape s-a dublat în ultimii 25 de ani, în anul 2010 doar 56,5% din populația țării beneficia de servicii publice de alimentare cu apă, cca70% din apă provenind din ape de suprafață. Distribuția neuniformă a resurselor de apă la nivel național, reglarea debitelor cursurilor de apă și poluarea semnificativă a râurilor interne influențează serviciile de alimentare cu apă. Perioadele secetoase din timpul verii sau temperaturile foarte scăzute iarna creează probleme în ceea ce privește distribuția apei, conducând fie la întreruperi ale alimentării cu apă care în anumite zone durează chiar și câteva zile, fie la reduceri semnificative de debit.

<sup>8</sup> Stadiul realizării lucrărilor pentru epurarea apelor uzate urbane și a capacităților în execuție și puse în funcțiune pentru aglomerări umane " 2011

<sup>9</sup> Stadiul realizării lucrărilor pentru epurarea apelor uzate urbane / www.rowater.ro

<sup>10</sup> Stadiul realizării lucrărilor pentru epurarea apelor uzate urbane și a capacităților în execuție și puse în funcțiune pentru aglomerări umane" Starea actuală a sectorului serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare în 2011, raport elaborat de Administrația Națională "Apele Române"



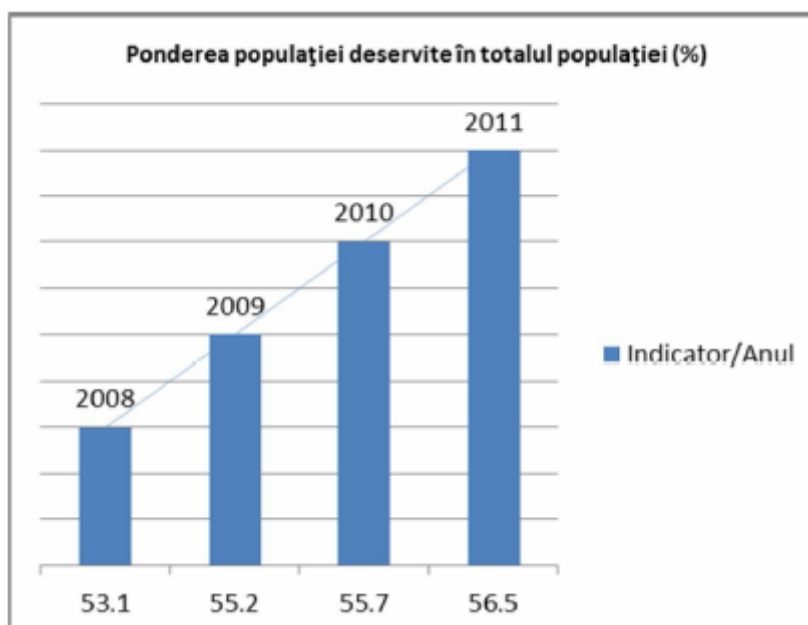
Studiul comparativ realizat între statele UE, pe baza datelor furnizate de EUROSTAT (tabelul nr.4.2.4.1.) a reliefat încă o dată situația deficitară a infrastructurii de apă și apă uzată din România, subliniind totodată necesitatea investițiilor în acest sector.

**Tabel 4 Indicatori în sectorul de apă la nivelul statelor UE, în anul 2002**

Stat	Populația conectată la serviciile publice de alimentare cu apă (%)	Populația conectată la sistemele municipale de canalizare (%)
Belgia	96.4	-
Bulgaria	98.8	68
Republica Cehă	89.8	80
Estonia	72	72
Franta	99.4	82
Ungaria	93	62
Lituania	76	71
Polonia	84.8	57

Sursă: Eurostat

Potrivit raportului privind sistemul național de benchmarking în sectorul serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, ARA, publicat în decembrie 2012, ponderea populației care beneficiază de servicii publice de alimentare cu apă (%) este următoarea:



**Figură 1 Ponderele populației deservite cu servicii alimentare cu apă**

Potrivit aceluiași raport, în anul 2011, Operatorii regionali acoperă 87,5% din populația care are alimentare cu apă. Aproximativ jumătate din populație - 52% (în cea mai mare parte din zonele urbane) este conectată de marile sisteme centralizate de apă potabilă (care alimentează peste 5.000 locuitori sau care furnizează peste 1000 m<sup>3</sup> / zi). Pe de altă parte, aproximativ 30% din populație se alimentează cu apă din surse individuale (fântâni publice sau individuale, puțuri).

Consumul de apă a scăzut în ultimii ani (cu 3,8% în 2011 față de 2010), acest lucru datorându-se diminuării activităților industriale, dar și introducerii pe scară tot mai largă a sistemului contorizat. Consumul în gospodării se menține ridicat, reprezentând aproximativ 67% din volumul total de apă furnizat. În 2010, contorizarea apei la nivel național a avut o acoperire de 86,7%, ușor mai mare în cazul

operatorilor regionali (90%), însă au existat variații mari între regiuni, unele județe înregistrând un nivel al contorizării de doar 67-74%. Chiar și în contextul dezvoltării sistemului de contorizare, în anul 2010 s-au înregistrat pierderi semnificative în raport cu volumul de apă furnizat, de aproximativ 46% în cadrul rețelelor de distribuție (pierdere calculată ca diferență între cantitatea produsă și cantitatea facturată).

#### **4.2.6. Calitatea serviciilor de alimentare cu apa si canalizare**

Calitatea chimica a apei distribuite prin sisteme publice de alimentare, caracterizata prin indicatorii generali de potabilitate, a fost determinata prin analize efectuate pentru identificarea substantelor toxice din apa (4% avand valori mai mari decat concentratiile admise), a consumului chimic de oxigen (5% avand valori mai mari decat concentratiile admise), a amoniacului (5% valori necorespunzatoare) si a azotatilor (3% rezultate necorespunzatoare).

Raportul din 2004 al Institutului de Sanatate Publica privind calitatea apei potabile din localitatile urbane, a evidentiat ca aproximativ 3 % din totalul populatiei racordate la rețeaua de alimentare cu apa este afectata de furnizarea intermitenta a apei, de peste 8 ore zilnic.

In plus, luand in considerare vechimea rețelelor, calitatea apei la sursa si parametrii pentru care in prezent nu exista date, numarul populatiei potential expuse la risc poate fi estimat la peste 9,8 milioane locuitori in zonele urbane.

Pentru parametrii monitorizati, principalele zone in care se inregistreaza cele mai severe neconformari cu normele in vigoare, sunt localizate in județele: Alba, Botosani, Bacau, **Constanta**, Calarasi, Dambovita, Maramures, Neamt, Olt, Prahova, Sibiu si Suceava.

Sistemul de alimentare si rețeaua de distributie sunt in general realizate din materiale inadecvate (azbociment si plumb), 30% dintre conducte sunt construite din otel si nu exista un sistem adecvat de curatare a conductelor. Aproximativ 70-75% din actuala rețea de alimentare cu apa necesita inlocuire. Apa potabila este contaminata cu produse de coroziune si impuritati rezultate din accidente frecvente. De asemenea, furnizarea intermitenta a apei potabile afecteaza calitatea acesteia. In plus, trebuie inlocuite si conductele construite din plumb.

#### **4.2.7. Gestionarea namolului provenit de la epurarea apelor uzate orasenesti**

In prezent, cea mai mare parte a namolului provenit de la epurarea apelor uzate orasenesti este tratat prin metode diferite si depozitat pe terenuri apartinand statiilor de epurare; doar o mica parte din cantitatea produsa este valorificata in agricultura. Cadrul legal pentru valorificarea agricola a namolului a fost creat prin transpunerea Directivei 86/278/EC privind protectia mediului si, in particular, a solului, atunci cand se utilizeaza namolurile de epurare in agricultura, respectiv prin Ordinul MMDD nr. 344/2004.

Investitii importante sunt necesare pentru construirea unor instalatii adecvate de tratare a namolului rezultat din statiile de epurare.

Se incurajeaza atat utilizarea in agricultura a acestui tip de namol, cat si crearea conditiilor necesare pentru a asigura eliminarea prin cele mai bune metode, atat din punctul de vedere al costurilor, cat si al protectiei mediului.

#### **4.2.8. Utilitatile de apa si apa uzata in zona rurala**

Conform legislatiei din Romania (Legea nr. 350/2001 privind planificarea teritoriala si urbanismul si Legea nr.351/2001 pentru aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national – Sectiunea IV Rețeaua de localitati), zonele rurale sunt definite pe baza activitatilor de baza si a dotarilor aferente utilitatilor publice (localitatile rurale sunt localitatile in care fie majoritatea populatiei se ocupa cu agricultura, silvicultura sau pescuitul, fie, in termeni de dotare cu utilitati publice, acestea nu indeplinesc prevederile legale pentru a fi declarate localitati urbane, chiar daca majoritatea populatiei lucreaza in alte sectoare decat cele mentionate anterior). Pentru sectorul de apa este foarte important sa se considere definitia aglomerarilor in conformitate cu Directiva nr. 91/271 privind epurarea apelor uzate urbane – “aglomerare” insemnand o zona in care populatia si/sau activitatile economice sunt suficient de concentrate astfel incat apele uzate urbane sa poata fi colectate si directionate catre o statie de epurare sau catre un punct final de descarcare.

## **4.2.9. Unitati de management al apelor. Regionalizarea serviciilor de apa**

### **4.2.9.1. Cadrul Legal**

Dupa o perioada de mai mult de patru decenii de management centralizat, Romania a decis sa revina la principiul autonomiei locale, transferand responsabilitati majore si specifice catre administratia locala, principiu reflectat in Constitutie. Una dintre aceste responsabilitati specifice, mentionata in Legea nr. 215/2001 privind administratia publica locala, se refera la obligatia administratiei locale de a organiza operationalizarea eficienta si adecvata pentru furnizarea de servicii publice. Conform acestei legi, administratiile publice locale au dreptul de a se asocia in scopul dezvoltarii de servicii publice eficiente de interes local/regional.

In Romania, serviciile publice locale (organizate in responsabilitatea autoritatilor publice locale) sunt reglementate de o lege “generală” (Legea nr. 326/2001 abrogata de Legea serviciilor comunitare de utilitati publice nr. 51/2006, modificata de O.U.G. nr. 13/2008). Prevederile privind organizarea si operarea serviciilor publice de alimentare cu apa si canalizare sunt completate de o lege „specifica” (O.G. nr. 32/2002 abrogata de Legea serviciilor publice de alimentare cu apa si de canalizare nr. 241/2006, modificata de O.U.G. nr. 13/2008). Scopul acestei legi „specifice” este de a stabili “cadrul juridic unitar privind infiintarea, organizarea, gestionarea, finantarea, exploatarea, monitorizarea si controlul functionarii serviciilor publice de alimentare cu apa si de canalizare”. De asemenea, include principiile, structura si conditiile de operare ale acestor servicii, prevederi despre politica tarifara si metodologia de calcul a tarifelor.

Regulamentele cadru (ale UE) includ regulile pentru delegarea directa a managementului serviciilor de apa. Conform acestora, “in cazul unei companii comerciale rezultate prin reorganizarea administrativa a unei foste regii autonome de interes departamental sau local, sau din servicii publice specializate subordonate autoritatilor administratiei publice locale, care gestioneaza bunuri, activitati si servicii de apa si canalizare si ale caror capital este detinut in totalitate de unitatile administrativ-teritoriale, delegarea managementului serviciului este alocata direct acestora”. In conformitate cu aceasta prevedere, Companiile Regionale de Apa, asa cum sunt descrise in paragrafele urmatoare, isi vor desfasura activitatile in baza unui contract de delegare semnat cu administratia publica in cauza pentru furnizarea de servicii publice.

In conformitate cu legislatia nationala, Autoritatea Nationala de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilitati Publice autorizeaza operatorii eligibili, in baza unui set de criterii privind marimea, capacitatea profesionala si manageriala, performantele tehnice si financiare. Mai mult, responsabilitatile sale includ un control semnificativ asupra tarifelor si calitatii serviciilor furnizate.

### **4.2.9.2 Fundamentarea regionalizarii sistemelor de apa**

Servicii publice eficiente pot fi asigurate doar prin realizarea de programe adecvate de investitii. Numai 32 de municipalitati cu o populatie de peste 100.000 de locuitori fiecare, au beneficiat de programe de investitii pentru reabilitarea infrastructurii de apa si apa uzata dupa anul 1990.

Doar o mica parte din cele 276 de orase din Romania (la sfarsitul anului 2003) au beneficiat de aceste programe, iar in jur de 230, considerate orase mici si mijlocii, nu au reusit sa obtina finantare nici de la institutiile finantatoare internationale, nici de la operatorii privati. Din cauza lipsei de fonduri, aceste orase au realizat foarte putine investitii in ultimii 15 ani pentru a-si mentine si dezvolta infrastructura de apa si apa uzata. Prin urmare, starea sistemelor este foarte proasta.

Unele din problemele majore legate de serviciile de apa din micile aglomerari includ:

- servicii neadecvate de intretinere si operare;
- volum crescut de apa neplatita cauzat de pierderi de apa in cadrul retelelor si de nivelul scazut al colectarii taxelor de la consumatori;
- lipsa investitiilor pentru reabilitarea/extinderea infrastructurii de apa/apa uzata;
- lipsa unui personal calificat pentru promovarea, managementul si implementarea investitiilor majore;
- management neadecvat al costurilor de operare, intretinere si al celor legate de personal;

- roluri si responsabilitati neclare ale institutiilor/autoritatilor implicate in managementul utilitatilor publice;
- cadru institutional neadecvat.

Exista o nevoie constanta de asigurare a faptului ca toate orasele pot investi in vederea mentinerii si modernizarii infrastructurii lor pentru a avea servicii bune, capabile de a atinge standardele europene. Aceasta presupune adoptarea si implementarea unor politici de dezvoltare adecvat formulate, concentrate pe satisfacerea nevoilor reale ale populatiei si pe asigurarea unui grad de suportabilitate adecvat.

#### **4.2.9.3 Dezvoltarea regionalizarii sistemelor de apa**

In acest context, incepand cu anul 2001, autoritatile romane au elaborat programe menite sa sprijine autoritatile locale in vederea:

- accesarii finantarii internationale in aglomerarile mici si mijlocii, cu scopul de a reabilita si moderniza infrastructura locala de apa si canal;
- promovarii utilitatilor regionale auto-finantabile prin introducerea principiilor de recuperare a costurilor si de eficientizare a activitatii acestora.

Regionalizarea serviciilor de apa, menita sa diminueze fragmentarea excesiva a acestui sector si sa realizeze economii la scala, este in derulare. Programele sunt sustinute prin intermediul programelor de preaderare (ISPA si PHARE) si cuprind 35 de judete beneficiare din totalul celor 42 din Romania.

Schema de intarire a capacitatii institutionale este astfel gandita incat sa ofere legaturi cu programele de investitii care sprijina reabilitarea, modernizarea si imbunatatirea infrastructurii locale de apa si apa uzata. In acest scop, investitiile sunt identificate si prioritizate pentru includerea unor componente care sa reduca costurile, sa sporeasca eficienta si serviciile de baza. Noi programe de instalare a contoarelor, de monitorizare a presiunii si debitului, de diminuare a necontorizarii apei, a infiltratiilor in sistemele de canalizare, etc. reprezinta parti componente ale proiectelor de investitii din cadrul programelor de management al investitiilor.

Programele de intarire a capacitatii institutionale includ, de asemenea, cursuri de instruire pentru autoritatile locale in vederea utilizarii de catre acestea a creditelor externe (co-finantari) ca sursa de finantare pentru investitiile lor si pentru imbunatatirea capacitatii lor de planificare a investitiei in infrastructura municipala pe o baza durabila, prin introducerea unei discipline financiare si operationale.

Autoritatile locale individuale vor fi actionarii Operatorilor Regionali de Apa (OR) si vor stabili in paralel o asociatie a municipalitatilor si a Consiliului Judetean denumita Asociatie de Dezvoltare Intercomunitara (ADI) careia ii vor delega exercitarea drepturilor de actionar. Cerintele operationale si prevederile legate de control vor fi definite intr-un contract de delegare al ADI si in actul de incorporare al OR, conform criteriilor detaliate in capitolul 5.1 Management (sectiunea – Prevederi specifice pentru implementarea adecvata a POS-ului de Mediu).

Corespunzator, ADI, reprezentand administratiile locale, intra in contractul de delegare de servicii fie cu operatori de utilitati experimentati care au dovedit capacitatea de pregatire si implementare a investitiilor de marimea propusa in program, fie cu noi operatori regionali formati prin gruparea operatorilor existenti. Trebuie sa fie licentiatii si capabili sa demonstreze capacitatea de a functiona intr-o maniera durabila. Accesarea fondurilor UE pentru satisfacerea nevoilor de investitii va reprezenta un stimulent pentru trecerea de la un numar mare de furnizori de servicii de slaba calitate la un numar limitat de operatori mari si puternici, capabili sa ofere servicii mai bune la nivele tarifare acceptabile, care sa asigure recuperarea totala a costurilor si rambursarea imprumuturilor de catre autoritatile locale.

Din punct de vedere institutional, regionalizarea este realizata prin reorganizarea serviciilor publice existente detinute de municipalitati. Regionalizarea se bazeaza pe trei elemente institutionale:

- Asociatia de Dezvoltare Intercomunitara (ADI)
- Operatorul Regional de Apa
- Contractul de Delegare de Servicii.

Municipalitatile incluse in program vor forma impreuna o Asociatie de Dezvoltare Intercomunitara, o structura bazata pe colaborare care va permite autoritatilor locale beneficiare sa controleze Operatorul

Regional de Apă și să monitorizeze și să supravegheze mai bine implementarea lucrărilor de reabilitare și modernizare. Asociația permite reunirea consiliilor locale sub forma unei entități legale cu scopul de a stabili, în baza unei scale de regrupare teritorială, obiectivele și prioritățile comune. Este necesar de remarcat avantajele aduse succesiv în 2001 de Legea nr. 215 și în 2006 de Legea nr. 286. Legea nr. 215/2001 autorizează administrațiile publice locale să-și stabilească contacte de asociere în baza prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 privind Asociațiile și Fundațiile. Legea nr. 286/2006 (care amendează Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală) autorizează administrațiile publice locale să se asocieze sub forma unei entități cu personalitate juridică.

În concluzie, scopul procesului de regionalizare a serviciilor de apă inițiat de către autoritățile române și susținut în mod considerabil de programele de pre-aderare (PHARE, ISPA) este de a asista beneficiarii locali în procesul de înființare a unor operatori eficienți de servicii de apă și apă uzată și în acela de întărire a capacității instituționale a autorității locale pentru controlul eficace a activităților acestora prin intermediul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară.

Obiectivul general al acestui program este de a sprijini autoritățile locale în implementarea unui program de investiții multi-anual integrat cu scopul de a îmbunătăți standardele serviciilor municipale de apă și apă uzată prin crearea unor furnizori de servicii regionali integrați, eficienți, viabili din punct de vedere financiar și autonomi, capabili să planifice și să implementeze investiții în contextul unui proces de consolidare în sector, în concordanță cu politicile și practicile UE.

#### **4.2.9.4 Situația existentă**

În 2011 existau 42 de operatori regionali, câte unul la nivelul fiecărui județ în parte (pentru servicii de apă și canalizare), care acoperă un număr de 251 orașe și 901 localități rurale, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă în ceea ce privește acoperirea față de anul 2010 (246 orașe și 761 localități rurale). Toți operatorii regionali sunt autorizați pentru servicii de management al apei. Operatorii regionali asigurau în 2010, 89,1% din serviciile de canalizare din România. Există totuși diferențe în ceea ce privește gradul de acoperire, chiar și în interiorul zonei acoperite de operatorii regionali. În cazul unora dintre regiuni, cum ar fi Regiunile București Ilfov și Sud Muntenia, gradul de acoperire este între 28 și 42% din total populație<sup>11</sup>.

### **4.3. Corelarea obiectivelor strategice naționale și europene din domeniile apă și apă uzată**

#### **4.3.1. Calitatea apei destinate consumului uman**

Directiva Consiliului 98/83/CEE privind calitatea apei destinate consumului uman, a fost transpusă în legislația românească prin HG nr. 458/2002 (modificată și completată) privind calitatea apei potabile. Acestea reglementează calitatea apei potabile, având ca obiectiv protecția sănătății oamenilor împotriva efectelor oricărui tip de contaminare a apei potabile prin asigurarea calității ei de apă curată și sanogenă.

S-a stabilit o perioadă de tranziție după cum urmează:

##### **- până la 31 decembrie 2010:**

- pentru oxidabilitate, amoniu, aluminiu, fier, pesticide, mangan pentru localitățile cu populație peste 100.000 locuitori;
- pentru oxidabilitate și turbiditate pentru localitățile cu populație cuprinsă între 10.000 și 100.000 locuitori;
- pentru oxidabilitate pentru localitățile sub 10.000 locuitori;

##### **- până la 31 decembrie 2015:**

- pentru amoniu, nitrati, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide și mangan pentru localitățile cu populație cuprinsă între 10.000 și 100.000 locuitori;
- pentru amoniu, nitrati, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu și pesticide pentru localitățile sub 10.000 locuitori.

(a se vedea Anexa nr. 4.3.1.- Calitatea apei destinate consumului uman).

<sup>11</sup> Starea actuală a sectorului serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare în 2011/ ARA

#### **4.3.2. Caracteristicile apei de suprafata utilizate la obtinerea apei potabile**

Directiva Consiliului 75/440/CEE privind calitatea apei de suprafata destinate prepararii apei potabile in statele membre, a fost transpusa in legislatia romaneasca prin H.G. nr. 100/2002 (modificata si completata) pentru aprobarea Normelor de calitate pe care trebuie sa le indeplineasca apele de suprafata utilizate pentru potabilizare si a Normativului privind metodele de masurare si frecventa de prelevare si analiza a probelor din apele de suprafata destinata producerii de apa potabila. Aceste reglementari clarifica cerintele de calitate pe care apele dulci de suprafata, utilizate sau destinate potabilizarii, trebuie sa le indeplineasca dupa o tratare corespunzatoare. In aplicarea acestor reglementari, toata apa de suprafata destinata consumului uman si furnizata utilizatorilor publici prin retele de distributie este considerate apa potabila. (a se vedea Anexa nr. 4.3.2- Caracteristicile apei de suprafata utilizate la obtinerea apei potabile).

#### **4.3.3. Prescriptii referitoare la evacuarile apelor uzate urbane**

Directiva Consiliului 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, a fost transpusa in legislatia romaneasca prin H.G. nr. 188/2002 pentru aprobarea unor Norme de descarcare in mediul acvatic a apelor uzate, modificata si completata de H.G. nr. 352/2005. Aceste reglementari se aplica colectarii, tratarii si evacuarii apelor uzate, avand ca obiectiv protejarea mediului inconjurator impotriva deteriorarii datorate evacuarilor de ape uzate.

S-au stabilit perioade de tranzitie dupa cum urmeaza:

##### **1) Pentru colectarea apelor uzate:**

- Pana la 31 decembrie 2015, pentru 263 de aglomerari cu mai mult de 10.000 I.e. (locuitori echivalenti), reprezentand 61,9% din incarcarea biodegradabila totala;
- Pana la 31 decembrie 2018, pentru 2.346 de aglomerari cu mai putin de 10.000 I.e. (locuitori echivalenti), reprezentand 38,1% din incarcarea biodegradabila totala.

Sistemele de colectare necesare vor fi asigurate esalonat, astfel:

- Pentru 60,8% din totalul populatiei echivalente de 26.767.398 I.e., pana la sfarsitul anului 2010;
- Pentru 69,1% pana la sfarsitul anului 2013;
- Pentru 80,2% pana la sfarsitul anului 2015;
- Pentru 100% pana la sfarsitul anului 2018.

##### **2) Pentru epurarea apelor uzate:**

- Pana la 31 decembrie 2015, pentru 263 de aglomerari cu mai mult de 10.000 I.e. (locuitori echivalenti), reprezentand 61,9% din incarcarea biodegradabila totala;
- Pana la 31 decembrie 2018, pentru 2.346 de aglomerari cu mai putin de 10.000 I.e. (locuitori echivalenti), reprezentand 38,1% din incarcarea biodegradabila totala.

Statiile de epurare a apelor uzate urbane necesare vor fi realizate esalonat, astfel ca sa asigure:

- epurare pentru 50,5% totalul populatiei echivalente pana la sfarsitul anului 2010;
- epurare pentru 60,6% pana la sfarsitul anului 2013;
- epurare pentru 76,7% pana la sfarsitul anului 2015;
- epurare pentru 100% pana la sfarsitul anului 2018.

Asa cum se poate observa din analiza comparativa, lista parametrilor analizati in Romania este mai mare decat cerintele din directivele UE. (A se vedea Anexa nr. 4.3.3.- Prescriptii referitoare la evacuarile apelor uzate urbane).

#### **4.4 Obiective in sectorul apei si apei uzate in judetul Vrancea**

##### **4.4.1. Prezentarea situatiei existente**

Judetul Vrancea cuprinde un municipiu, orasul Focsani, cu o populatie echivalenta de 143.077 locuitori. In total, judetul numara 33 aglomerari cu o populatie echivalenta (p.e) mai mare de 2.000 locuitori si 271 de aglomerari cu p.e mai mica de 2.000, totalul populatiei echivalente pe judet fiind de 464.981 locuitori.

Serviciile de alimentare cu apa potabila si canalizare sunt furnizate de catre urmatoorii operatori: Compania de Utilitati Publice SA (CUP SA) Focsani – licentiat ANRSC, si Serviciul Public "Exploatarea Sistemelor Rurale de Alimentare cu Apa" - Vrancea.

Din totalul celor 344 de localitati numai 45% sunt prevazute cu sisteme de alimentare cu apa care deserveasc un numar de 262769 locuitori (reprezentand 77% din total populatie judet).

Sisteme de canalizare sunt prevazute in aproximativ 9% localitati, care reprezinta aproximativ 45% din total populatie judet (154492 locuitori).

Consumul de apa variaza intre 60 - 130 l/om si zi, iar gradul de uzura al retelelor este sub 50%.

Volumul de apa uzata oraseneasca este de 100% din apa potabila consumata, iar uzura retelelor de canalizare este sub 50%.

##### **4.4.2. Obiectivele Prioritare**

Obiectivul 1: conformarea cu angajamentele de tranzitie si obiectivele intermediare convenite intre Comisia Europeana si Guvernul Romaniei pentru implementarea Directivei 91/271/CEE cu privire la colectarea si tratarea apelor uzate urbane in judetul Vrancea.

Dupa cum urmeaza:

- la 31 decembrie 2013, conformarea cu dispozitiile privind extinderea sistemului de colectare, trebuie realizata in aglomerarile urbane cu un echivalent-locuitor mai mare de 10.000, reprezentand 61,9% din incarcarea biodegradabila;
- la 31 decembrie 2018, conformarea cu dispozitiile privind extinderea sistemului de colectare, trebuie realizata in aglomerarile urbane cu un echivalent-locuitor intre 2.000 - 10.000;
- la 31 decembrie 2015, conformarea cu dispozitiile privind echiparea cu statii de epurare, directiva trebuie realizata in aglomerarile urbane cu un echivalent-locuitor mai mare de 10.000 reprezentand 38,9% din incarcarea biodegradabila;
- la 31 decembrie 2018, conformarea cu dispozitiile privind echiparea cu statii de epurare, directiva trebuie realizata in aglomerarile urbane cu un echivalent-locuitor intre 2.000 - 10.000;

Obiectivul 2: conformarea cu Directiva 98/83/CE a CE cu privire la calitatea apei destinate consumului uman, asa cum a fost transpusa in legislatia romaneasca de Legea nr. 458/2002 cu privire la calitatea apei potabile (modificata prin Legea nr. 311/2004) si sa se imbunatateasca performanta operationala a infrastructurii de apa a judetului pentru a se asigura viabilitatea financiara si operationala.

Dupa cum urmeaza:

- pana la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate in aglomerarile urbane cu mai putin de 10.000 de locuitori;
- pana la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate si turbiditate in aglomerarile urbane intre 10.000 si 100.000 de locuitori;
- pana la 31 decembrie 2010, pentru oxidabilitate, amoniu, aluminiu, pesticide, fier si mangan in aglomerarile urbane cu peste 100.000 de locuitori;
- pana la 31 decembrie 2015, pentru amoniu, nitrati, turbiditate, aluminiu, fier, plumb, cadmiu si pesticide in aglomerarile urbane cu mai putin de 10.000 de locuitori;

- pana la 31 decembrie 2015, pentru amoniu, nitrati, aluminiu, fier, plumb, cadmiu, pesticide si mangan in aglomerarile urbane cuprinzand intre 10.000 si 100.000 de locuitori.

#### 4.4.3. Investitiile necesare pentru infrastructura de canalizare

In prezent in judetul Vrancea exista o statie de epurare reabilitata prevazuta cu treapta terciara. Fondurile pentru reabilitare provin din masurile ISPA 2001 RO/16/P/PE/012 “Reabilitarea retelei de canalizare si a statiei de tratare apa uzata in Focsani”, proiect in valoare de 15.876.500 Euro.

Reteaua de canalizare a beneficiat de pe urma investitiilor pe ISPA si POS Mediu, dar ramane invecchita in anumite zone.

Prin analiza efectuata de Consultant la nivelul anului 2007, in conformitate cu definitia aglomerarilor din Directiva 91/271/CEE, au rezultat un numar de 304 aglomerari, din care 33 aglomerari cu concentratie de populatie echivalenta mai mare de 2000 p.e.

Un numar de 10 aglomerari au fost grupate in 3 clustere deoarece dupa analiza optiunilor rezulta ca este posibila gruparea lor la o singura statie de epurare si 16 aglomerari vor fi prevazute cu statie de epurare independenta.

In conformitate cu Directiva Cadru 2000/60/CE teritoriul Romaniei a fost declarat zona sensibila, deci este necesar sa se aiba in vedere faptul ca pentru aglomerarile mai mari de 10.000 p.e. este necesar sa se prevada treapta terciara de epurare in vederea eliminarii fosforului si azotului. Aceste actiuni nu au fost prinse in Planul National de Implementare la nivelul anului 2002.

In urma analizei echipei de consultanti au rezultat in conformitate cu cerintele directivelor un numar de 33 aglomerari, din care in prima etapa au fost prevazute investitiile pentru conformarea aglomerarilor Focsani, Odobesti, Adjud, Marasesti, Panciu si Homocea. Astfel in judetul Vrancea au fost prevazute cu treapta terciara 5 statii de epurare pentru POS I

Pentru perioada 2014 – 2020, in urma ultimilor date publice pentru populatie si in urma analizei efectuate de catre consultant, situatia aglomerarilor este urmatoarea:

**Tabel 5 Distributia grupurilor de asezari in cadrul judetului in termeni de echivalent populatie**

<i><b>Impartirea comunitatilor in jud. Vrancea pe baza p.e</b></i>	<i><b>Nr. de asezari in jud. Vrancea</b></i>	<i><b>Nr. de asezari in jud. Vrancea (%)</b></i>
> 10.000 p.e.	5 (total p.e.146.258), din care aglomerarea Focsani 97.519 p.e.	5 (35.81%), din care municipiul Focsani 23.88%
2.000 - 10.000 p.e.	39 (total p.e. 150.158)	39 (36.78%)
<b>Total cu p.e. &lt; 2.000</b>	<b>220 (total p.e. 111.956)</b>	<b>271 (27.41%)</b>

Valoarea de investitie totala pentru urmatorii 30 de ani este, conform tabelului urmatoar:

**Tabel 6 Valoarea de investitie totala canalizare**

<i><b>Total investitiile canalizare si tratare apa uzata</b></i>	<i><b>2014 - 2020</b></i>	<i><b>2021 - 2044</b></i>
<b>Costuri totale judet Vrancea (Euro)</b>	<b>326,616,383</b>	<b>263,771,695</b>

Din care pentru etapa 1, pentru fonduri de coeziune, sunt propuse investitiile in valoare de **113,901,003** Euro.

#### 4.4.4. Investitiile necesare pentru realizarea infrastructura alimentare cu apa

In urma analizei echipei de consultanti a rezultat necesitatea investitiilor pentru etapa de programare 2014 – 2020 pentru un total de 55 de sisteme de alimentare cu apa, din care 21 sisteme de apa (acoperind 100



localitati) pentru care se fac investitii in urmatoarea perioada de programare prin fonduri de coeziune, plus inca alte 33 de sisteme care vor acoperi 218 localitati prin alte surse de finantare. 12 localitati au populatia sub 50 de locuitori.

Valoarea de investitie totala pentru urmatoorii 30 de ani este, conform tabelului urmator:

**Tabel 7 Valoarea de investitie apa**

<i><b>Total investitii alimentare cu apa</b></i>	<i><b>2014 - 2020</b></i>	<i><b>2021 - 2044</b></i>
<b>Costuri totale judet Vrancea (Euro)</b>	<b>300,206,625</b>	<b>2,664,776</b>

Din care pentru etapa 1, pentru fonduri de coeziune, sunt propuse investitii in valoare de **87,896,697** Euro.

#### **4.5 Concluzii**

Obiectivele de mai sus vor conduce la o serie de activitati dupa cum urmeaza. Ordinea lor de succesiune trebuie sa fie in conformitate cu programarea tintelor la nivel national si judetean, mentionate anterior, si sa se adapteze conditiilor particulare din cadrul judetului Vrancea, si anume:

- Constructia/modernizarea surselor de apa destinate pentru alimentarea cu apa potabila;
- Constructia/reabilitarea statiilor de tratare;
- Extinderea/reabilitarea retelelor de distributie a apei si de canalizare;
- Constructia/retehnologizarea statiilor de epurare;
- Constructia/reabilitarea instalatiilor de tratare a namolurilor;
- Contorizare, echipament de laborator, detectarea pierderilor de apa, etc.
- Asigurarea unor masuri pentru intarirea capacitatii institutionale si asistenta tehnica pentru imbunatatirea capacitatilor manageriale si introducerea unor principii moderne de operare.

In capitolul 5 si 6 se vor analiza o serie de alternative pentru realizarea procentului de conectare si a standardelor de calitate solicitate. Sunt calculate costuri specifice de investitie si sunt facute recomandari pentru implementarea prioritatilor.

In capitolele 7 si 10 ale acestui document, se face o descriere mai detaliata a cerintelor si masurilor care sa duca la indeplinirea obiectivelor mentionate.